

KAIMIŅI RAKSTA

Privātmājā atrod mūmiju

● Neviens nemeklē jau trīs gadus pazudušu cilvēku

● Kādā privātmājā Jēkabpilī tika atrasts cilvēks, kurš šajā vietā nogulējies jau trīs gadus. Foto: P.Drīvnieks

Nupat aizvadītā gada nogalē Jēkabpilī kādā no Raiņa ielas privātmājām tika atrasts cilvēks, kurš miris šajā vietā ir nogulējies divus trīs gadus. Nelaikī nejauši atrada policija, kas tobrīd izmeklēja kādu zādzību, aptaujājot šīs ielas iedzīvotājus. Mirušais vīrietis jau bija mumificējies, acīmredzot sausās un nemainīgās gaisa temperatūras, kas bija ēkā, kā arī citu šim procesam labvēlīgu apstākļu iespaidā. Kā norādīja RPP kriminālpolici-

jas priekšnieka vietiece Sarmīte Daukste, policijai ir aizdomas, kas varētu būt šis cilvēks, taču tas vispirms ir jāpārbauda. Pašlaik virieša mūmija ir nodota tiesu medicīniskajai ekspertīzei un atrodas Pļaviņu starprajonu tiesu medicīnas nodaļā jeb morgā.

Tā ir sociāla problēma

Tiesu medicīnas nodaļas vadītājs Mārtiņš Siliņš stāsta, ka pašlaik kriminālisti veic

pārbaudes, izmantojot specifiskas metodes, lai noteiktu mirušā personību.

— Nelaikījis bija tādā stāvoklī, ka to vairs nevarēja noteikt ne pēc kādām ārējām pazīmēm, — skaidroja eksperts. — Nevaram pateikt arī nāves cēloni, jo nebija saglabājušies nekādi iekšējie orgāni. Tik daudz varējām konstatēt, ka uz mirušā atliekām nebija acīmredzamu mehānisku, mākslīgi radītu bojājumu. Vismaz vardarbīgas nāves ārēju pazīmju nebija.

M.Siliņš stāstīja, ka savā praksē pieredzējis pietiekošu skaitu gadījumu, kad mirušo cilvēku kādā privātmājā vai dzīvoklī nejauši atrod tikai pēc ilgāka laika, jo neviens par šo cilvēku nav interesējies. Tā ir smaga sociāla problēma. Taču, lai likis mumificētos, telpā jāvalda specifiskiem apstākļiem, tai skaitā jābūt sausam gaisam. Šādi gadījumi sastopami retāk.

Turpinājums 9. lappusē.

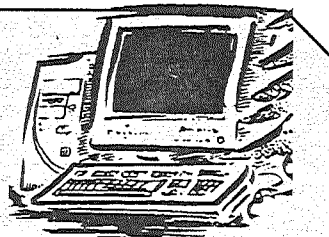
BRĪVS,
RADOŠS,
IZZINOŠS,
NOSLĒPUMAINS —
VEIKSMĪGS STARTS JAUNAJĀ GADĀ!

JANVĀRĪ «Novadnieka» administratīvo pakalpojumu centrs par ĪPAŠU cenu piedāvā izmantot Internet pieslēgumu.

Ls 0,41 stundā

Mēs atrodamies Preiļos, Brīvības ielā 14.
Darba laiks no 9.00 līdz 20.00.
Tālrunis uzziņām un iepriekšējai pierakstīšanai 53 07056.

Nāciet, jūs gaida mājīga atmosfēra, labs un ātrs serviss!

Nākamajā numurā: Par pašvaldību amatpersonu algām.

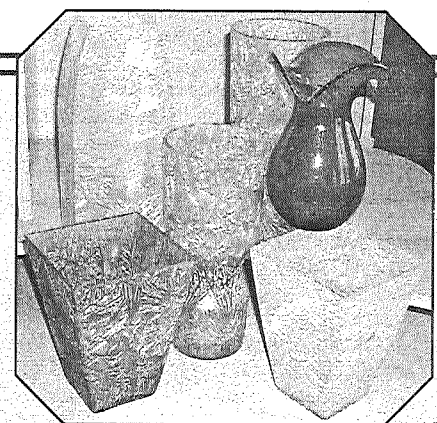
- Dzīve uz kredīta. Cik tas maksā? → 2. lpp.
- Trešdienas intervija ar Preiļu novada domes dzimtsarakstu nodaļas pārzini Anitu Loginovu → 3. lpp.
- Lauksaimniecības uzņēmumu ražotājiem regulāri būs jāsniedz informācija par saražoto un realizēto → 4. lpp.
- Kā dzīvo invalīdi Preiļu novadā → 6., 7. lpp.
- Policijas ziņas JAUNUMS! Preiļu tiesā izskatāmo lietu grafiks. → 10. lpp.
- Sludinājumi, reklāma → 11., 12. lpp.

UZMANĪBU!

19. janvārī plkst. 10.00
redakcijā Preiļos, Brīvības ielā 14
«Novadnieka» lasītājus
konsultēs zvērināta advokāte
AGNESE SEVASTJANOVA.

*Lidzi jāņem pase un «Novadnieka»
abonēšanas kvīts.*

Pieteikties pa tālr. 1-53-07057.

AKCIJA

«Novadnieks» kopā ar SIA «Lettglas» rīko akciju!

Abonē «Novadnieku» februārim, martam un aprīlim un vinnē ekskluzīvu SIA «Lettglas» ražotu vāzi.

«Novadnieku» var abonēt visās pasta nodaļās, pie lauku pastniekiem, redakcijā, aizpildot abonēšanas anketu (publicēta 11. lappusē) un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv līdz 28. janvārim.

Nepaliec bez informācijas!!!

LOTERIJĀ piedalās arī pusgada un gada abonenti.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Juristiem jāsāk ziņot par klientiem

Neraugoties uz advokātu protestiem, 7. janvārī spēkā stājušies grozījumi likumā, kas arī advokātiem liek ziņot Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas novēršanas birojam par klientu neparastiem vai aizdomīgiem darījumiem. Advokāti ir sprukās: ja ziņos – neuzticēsies klienti, ja neziņos – draud sankcijas. Likumā teikts, ka advokātiem, notāriem un juristiem jāziņo, «ja viņi klientam palīdz plānot nekustamā īpašuma, uzņēmuma pirkšanu vai pārdošanu, klienta naudas, finanšu instrumentu un citu līdzekļu pārvaldīšanu, dažāda veida kontu atvēršanu un pārvaldīšanu, nepieciešamo ieguldījumu organizēšanu uzņēmumu veidošanai vai darbībai, trasta slēgšanu, uzņēmumu izveidi vai vadīšanu, kā arī ja viņi pārstāv klientu vai rīkojas viņa labā finanšu darījumos vai darījumos ar nekustamo īpašumu, izņemot gadījumus, kas saistīti ar aizstāvju vai pārstāvju funkciju pildīšanu tiesvedībā». Latvijas juristu biedrības priekšsēdētājs Aivars Borovkovs uzskata, ka šādi grozījumi var veicināt *stucīšanu* atbilstības nolūkos, zvērīnātu advokātu padomes loceklis Aivars Niedre atgādina, ka Advokatūras likums prasa aizsargāt klientu. Savukārt Noziedzīgi iegūto līdzekļu legalizācijas novēršanas biroja priekšnieka vietnieks Aldis Lieljūksis uzsver, ka juristiem nav jāziņo par situācijām, kad advokāts aizstāv klientu tiesā, bet gan par tām, kad viņš darbojas kā starpnieks klienta aizdomīgos finanšu darījumos.

Steidzami lūgs grozīt likumu, paredzot kriminālatbildību par sīkajām zādzībām

Saeimas Juridiskā komisija ceturtdien steidzami lūgs Saeimu veikt izmaiņas Krimināllikumā, atkal paredzot kriminālatbildību par sīkajām zādzībām. Komisija pirmdien kopā ar tiesību ekspertiem, prokuroriem un Augstākās tiesas pārstāvjiem sprieda par radušos situāciju, ka 1. janvārī stājušies spēkā krimināllikuma grozījumi, kuros svītrots pants par kriminālatbildību zagļiem, kas piesavinājušies mantas, radot līdz 80 latu zaudējumus. Visi komisijas pārstāvji un eksperti komisijas sēdē pauda pārliecību, ka situācija nekavējoties ir jālabo un tajā atpakaļ jāiestrādā 180. pants. Par grozījumiem atbildīgās Saeimas Aizsardzības un iekšlietu komisijas priekšsēdētāja vietniece Linda Mūrniece atzina, ka komisija neiebildīs pret šādu grozījumu virzību. Mūrniece, kas ir arī Iekšlietu ministrijas parlamentārā sekretāre un kuras pārstāvētā ministrija bija grozījumu iniciatore, solīja, ka ministrijā drīzumā iesniegs jaunus Krimināllikuma grozījumus, kas pastiprinās atbildību par tā dēvētajām nepabeigtajām zādzībām, kas iepriekš arī bijis grozījumu mērķis.

Noslēgtas pirmās viendzimuma laulības Baltijā

Geju un lesbiešu jauniešu atbalsta grupas vadītājs Oskars Krūmiņš un viņa draugs Aigars Rubezis svētdien noslēdza pirmās viendzimuma laulības Baltijas valstīs. Jauno pāri salaulāja Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas draudzes mācītājs Māris Sants, kuru atstādināja, kad viņš publiski atzina savu homoseksualitāti. Laulību ceremonijā piedalījušies apuveni 40 Krūmiņa un Rubeža tuvākie draugi, kuri visi pēc tam parakstījuši laulību dokumentu. Laulību liecinieces bijušas divas heteroseksuālas sievietes, abu laulāto tuvas paziņas. Latvijas preses negatīvās attieksmes dēļ ceremonijā bija atļauts piedalīties vienīgi masu mediju pārstāvjiem no Lietuvas Neatkarīgas Televīzijas, savukārt Latvijas presi puiši par notikušo gatavoja preses konferencē plašāk informēt šonedēļ. Civillikumā ir noteikts, ka laulībām starp viendzimuma pārstāvjiem nav juridiska spēka.
Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

DER ZINĀT

Dzīve uz kredīta. Cik tas maksā?

Šogad «Novadnieks» turpina uzsākt jaunu rakstu sēriju, kas fokusējas uz notiekošajām saimnieciskajām aktivitātēm gan Latvijā, gan Preiļu rajonā, apskatot ekonomiskos un biznesa vadības procesus, uzņēmējdarbības tiesiskās attiecības un citus saistītos procesus. Projekts ir tapis sadarbībā ar SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centru. Raksti tiek publicēti laikrakstā «Novadnieks» un Internet mājas lapā www.novadnieks.lv divreiz mēnesī trešdienas laikraksta numuros.

Komercbankām katrs klients ir svarīgs, bet labs klients noteikti ir zelta vērtē. Darījuma drošība un garantijas, ko šodien spēj nodrošināt klients, ir lielākā vērtē par riskantiem iespējamiem lielākiem nākotnes ieguvumiem. Šis princips tiek ievērots arī visos pārējos finanšu tirgos.

Ir dzirdēts, ka banku klienti bieži vien ir samulsuši par to, ka nav novērtēti vienādi un kredīta procentu likmes ir noteiktas dažādās. Nav bažu satraukumiem par banku nekoncekveni, jo nevar būt vienādi aizdevuma mērķi, līdzfinansējums, kredīta nodrošinājums, ienākumu līmenis, kredīta veids, valūta un citi faktori. Jāsaprot arī tas, ka aizdevumi, kas piešķirti pirms 3 vai vairāk gadiem, izmaksāja vairāk. Attīstoties komercbanku sektoram, ko raksturo konku-

rences pieaugums, naudas cenas kritums, kredītprocentu likmes ir samazinājušās. Aktīvs dialogs ar banku par kredītīguma būtisko sastāvdaļu grozījumiem vai pārkreditācija ir tikai daži no veidiem, kā mazināt tāda veida radušos zaudējumus.

Kreditēšanas procesā ir daži pamatprincipi, kas noteikti var noderēt, aprēķinot savu maksāspēju un iespējamo bankas reakciju, piemēram,

✓ jo augstāka aizdevuma attiecība pret īpašuma vērtību, jo proporcionāli augstāks ir maksājums pret aizdevuma mērķi, līdzfinansējums, kredīta nodrošinājums, ienākumu līmenis, kredīta veids, valūta un citi faktori. Jāsaprot arī tas, ka aizdevumi, kas piešķirti pirms 3 vai vairāk gadiem, izmaksāja vairāk. Attīstoties komercbanku sektoram, ko raksturo konku-

rences pieaugums, naudas cenas kritums, kredītprocentu likmes ir samazinājušās. Aktīvs dialogs ar banku par kredītīguma būtisko sastāvdaļu grozījumiem vai pārkreditācija ir tikai daži no veidiem, kā mazināt tāda veida radušos zaudējumus.

✓ jo garāks ir kredīta atmaksas termiņš, jo augstāka

ir noteiktā procentu likme; ✓ aizdevumiem ārvalstu valūtās parasti ir zemākas procentu likmes;

✓ mazākas % likmes tiek piemērotas hipotekāriem kredītiem jauniem māju vai jauniem daudzdzīvokļu māju celtniecības projektiem

Jāapzinās, ka kredīts iespaido jūsu dzīves kvalitāti. No tā ir atkarīgs, cik daudz naudas paliks dzīvošanai, cik — mājokļa labiekārtošanai, un cik — visiem pārējiem izdevumiem un tērpiem. Vispirms, jums būtu jāapzinās, kādi ir jūsu personiskie finansiālie mērķi, un kā mājokļa iegāde šos mērķus ietekmēs.

Banku prakse rāda, ka aizdevuma atmaksai nebūtu vēlamas novirzīt vairāk par trešo daļu ienākumu. Tāda ienākumu sadale nemaina ierastās dzīves kvalitāti.

Visstraujāk Latvijā attīstās hipotekārā kredītēšana. Latvijas Komercbanku asociācijas apkopotie dati liecina, ka Latvijas komercbanku izsniegto hipotēku kredītu apjoms pagājušā gada 11 mēnešos sasniedza 753,756 miljonus latu.

Visvairāk hipotēku kredītos novembra beigās bija izsniegti «Hansabanka»,

«Latvijas Unibanka» un «Latvijas Hipotēku un zemes banka». Tādējādi trīs lielāko komercbanku kopējā tirgus daļa Latvijas komercbanku hipotēku kredītu tirgū novembra beigās veidoja 59,2%.

PIEMĒRS. Privātpersonas mērķis ir izmantojot bankas kredītu, iegādāties nekustamo īpašumu Ls 10 000 vērtībā ar kredīta atmaksas termiņu 10 gadi. Detalizēta informācija ir apkopota tabulā.

Izmantojot VAS «Latvijas Hipotēku un zemes bankas» pakalpojumu, Ls 10 000 liela aizdevuma atmaksai 10 gadu laikā aizņēmējam nāksies novirzīt apmēram Ls 121 no ikmēneša ienākumiem. Ikmēneša aizdevuma maksājums nevaradzētu pārsniegt 30-40% no ģimenes ienākumiem. Rīgā un citās Latvijas lielpilsētās māj-saimniecībā jāpaliek Ls 80 uz vienu pieaugušo un Ls 60 uz vienu bērnu. Mazpilsētās un laukos šis minimums ir noteikts zemāks.

Citām bankām aprēķinu metodika ir līdzīga un galvenais priekšnoteikums ir kredītņēmēja vai māj-saimniecības solīdārais ienākumu līmenis.

Ja jūs pārkat nekustamo īpašumu, tad esat gatavs ziedot laiku, lai izvēlētos īsto aizdevēju un īsto produktu, jo pareiza hipotekārā kredīta izvēle var jums palīdzēt sasniegt daudzus no jūsu personiskajiem finansiālajiem mērķiem.

Nākamajā reizē par
aizņemtā kapitāla
pārkreditācijas procesu un
tā pamatojumu.

M.sc.soc. A.Elsts
aris.elsts@novadnieks.lv

Ar jautājumiem par projektu sagatavošanu, vadīšanu un citiem uzņēmējdarbības vadības jautājumiem lūdz griezties SIA «Novadnieks. Redakcija» administratīvo pakalpojumu centrā Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālrunis: 5307056.

Hipotekāro kredītu cenrādis privātpersonām 2004. gada janvārī*

Banka	VAS HIPOTĒKU UN ZEMES BANKA	AS LATVIJAS UNIBANKA	AS HANSABANKA
Valūta	Fiksētai likmei LVL 7,9-10,5% USD 7,5-10% EUR 7,75-10,25%	Fiksētai likmei LVL 7,65-9,65% USD 5,0-7,30% EUR 5,60-7,90%	fiksētai likmei LVL 7,0-9,7% USD 5,6-9,2% EUR 5,50-8,8%
Maksimālais termiņš	līdz 30 gadiem	līdz 40 gadiem	līdz 20 gadiem
Kredīta lielums un nodrošinājums	Zemesgrāmatā reģistrēts nekustamais īpašums; aizdevuma summa var sasniegt 75% no nekustamā īpašuma tirgus vērtības.	Zemesgrāmatā reģistrēts nekustamais īpašums; aizdevuma summa var sasniegt 75% no nekustamā īpašuma tirgus vērtības.	Zemesgrāmatā reģistrēts nekustamais īpašums; aizdevuma summa var sasniegt 85% no nekustamā īpašuma tirgus vērtības.
Komisijas maksa par kredīta līdzekļu izsniegšanu	0,7% no piešķirtās aizdevuma summas	0,3%, minimāli LVL 30,00	1-1,5% no aizdevuma summas (min. LVL 25 Rīgā, LVL 15 ārpus Rīgas)

*Informācija ir apkopota, izmantojot banku kredītspeciālistu un Internet mājas lapu publiskoto informāciju. Visiem rādītājiem ir informatīvs raksturs.

Koris «Latgale» — festivāla laureāts

Preiļu rajona skolotāju koris «Latgale» (diriģents Edgars Znutiņš) kļuvis par starptautiskā garīgās mūzikas festivāla laureātu.

No 9. līdz 11. janvārim Daugavpilī notikušajā starp-

tautiskajā koru garīgās mūzikas festivālā «Sudraba zvani», kurā piedalījās pavisam 29 kori, Preiļu rajona skolotāju koris «Latgale» savā grupā (pieaugušo koru grupā) ieguva otrās pakāpes diplomu. Galveno balvu mājās aizveda Rīgas Latviešu biedr-

bas jauktais koris «Austrums». Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvīra Brovacka, festivāls «Sudraba zvani» Daugavpilī kļuvis par labu tradīciju, katru gadu tajā piedalās arvien vairāk koru. Festivāla

ietvaros notiekošajā konkurssā preliešu uzstāšanos augstu novērtēja arī starptautiskā žūrija, kurā strādāja mūzikas speciālisti ne tikai no Latvijas, bet arī no Baltkrievijas un Krievijas.

L.Kirillova

«Mēs izvēlamies visu kaut kā
cita dēļ, izņemot laimi,
jo tā ir galamērķis.»

Aristotelis

TREŠDIENAS
INTERVIJA

Mazliet no medus un mazliet no sāls. Sajaucām kopā, un tāda bija mūsu kopdzīve. Tā ar silto, gaišo smaīdu, ko pazīst gandrīz vai visi Preiļu rajona iedzīvotāji, par savu ģimeni saka Preiļu novada domes dzimtsarakstu nodaļas pārzine ANITA LOGINOVA. Sodiens viņas priekšā mūža uzticību zvēr jau tie jaunieši, kuru vecāku laulību Anita kādreiz reģistrējusi. Istajā brīdī un pareizā laikā Anita, klātesot savā mūžā pirmajās kāzās, bija jūsmojusi, — vai dienī, kā es gribētu strādāt par laulību reģistrācijas vadītāju! Skaistajam sapnim bija lemts skaisti piepildīties.

● Anita Loginova pionieres gados.

Trīs tūkstoš reizes jautāts pēc «jā» vārda

— Ja Preiļos un rajonā cilvēkiem lūgtu noformulēt, kas ir laulība un kas — mīlestība, viņi, visticamāk, pēc atbildes sūtītu pie jums. Gadu desmitos nostabilizējies priekšstats, ka laulību reģistrācija un Anita Loginova ir nedalāmi jēdzieni. Vai tā ir?

— Skaistās ceremonijas ir tikai viena daļa no mana darba. Manos pienākumos lielu daļu ieņem arī dzimšanas un miršanas aktu reģistrācija, uzvārdu maiņa, datu atjaunošana dokumentu nozaudēšanas gadījumā. Labojam dzimtsarakstu reģistros ieviesušās kļūdas. Šādos gadījumos atbilstoši likumam pieprasām attiecīgus dokumentus pierādījumam. Arī paternitātes atzišana ir mūsu iestādes darba lauks tajos gadījumos, kad vecāki nesastāv laulībā, bet bērnam vēlas piešķirt tēva uzvārdu. Apmēram pusi no mūsu darba aizņem arhīva izziņu sagatavošana un izsniegšana, kā arī dokumentu izdošana uz šo izziņu pamata.

— Vai ir tāda skola, kurā māca, kā laulāt, un kāds bija jūsu dzīves ceļš līdz šī darba izvēlei?

— Tādas skolas gan nav, tomēr zināšanas šajā jomā esmu uzkrājusi pietiekami daudz.

Mana dzimtā puse ir Kurzemē. Bērniņa pagāja Tukuma rajona Abavas ciemā. Sāku mācīties vietējā skolā. Pēc tam vecāki pārcēlās uz dzīvi Preiļos, jo tēvs pēc izcelsmes bija šejienietis. Ģimenē bijām četras māsu un viens brālītis. Preiļos dzīvojam vecā turgus tuvumā, kur bija grāvis ar tiltiņu. Uz tā stāvojam skatuvi, spēlējām «teātri», dziedājām un dejojām. Uz «izrādēm» reizēm ieradās arī mūsu mammās. Tomēr par aktrisi nekluvu. Man vairāk patika rakstīt, vilkt skaistus burtus un ciparus, jo arī mans tēvs lepojās ar ļoti skaistu rokkrastu. Savā ģimenē biju vecākā, jutu atbildību par pārējiem, tāpēc pēc Preiļu 1. vidusskolas absolvēšanas nedomāju par studijām, bet meklēju darbu. Iekārtojot patērētāju biedrībā par rēķinvedi, pēc kāda laika sāku strādāt apdrošināšanas inspekcijā par grāmatvedi. Šī iestāde atradās zem viena jumta ar civilstāvokļa aktu reģistrācijas nodaļu — «zag-su». Bija tāds balts ķieģeļu nams Raiņa bulvārī, ko vēlāk nojauca. Pēc kāda laika toreizējā «zagsa» vadītāja mani uzaicināja darbā pie sevis.

Protams, attiecīgu zināšanu man nebija. Ļoti daudz mācījies no vadītājas, braucu uz kursiem Rīgā.

1978. gada vadītāja devās pensijā, un es kļuva par nodaļas pārzini. Neklātienē absolvēju Viļņas augstskolu, iegūstot vēstures un sabiedrības mācības pasniedzējas specialitāti. Darbs prasīja daudz zināšanu, ko visu šo gadu laikā esmu nemītīgi papildinājusi, apmeklējot attiecīgus kursus, seminārus, piedaloties pieredzes apmaiņas braucienos, turpinot regulāru sevis pašizglītošanu.

Mans kopējais darba stāžs šajā

● Laulības gredzens nav važas, tas tikai atgādina par robežu, kuru krietns cilvēks nekad nepārkāpj. Šie vārdi sagaida katru ienācēju Preiļu novada domes dzimtsarakstu nodaļā. Tās pārzine Anita Loginova ar jauniešiem cenšas mazāk runāt par mīlestību, bet vairāk par pienākumu vienam pret otru visa mūža garumā, kas arī būs stiprais pamats viņu ģimenei. Foto: M. Rukosjevs

● Viens no jaunākajiem Loginovu ģimenes fotouzņēmumiem, kas tapis Anitas dzimšanas dienā šī gada janvāra sākumā. Priekšplānā Anita ar vīru Vladimīru un mazmeitām Laimu un Kristīni. Otrajā rindā (no kreisās): Anitas Loginovas meita Liāna, dēls Romāns, vedekla Sanita. Foto no Loginovu ģimenes albuma.

jomā ir 33 gadi.

— Vai atceraties pašu pirmo laulību reģistrāciju?

— To nevar aizmirst. Sanāca tā, ka vadītāja pēkšņi saslima, un jauno pāri vajadzēja salaulāt man. Tie bija padzīvojuši cilvēki, laulībā stājās otro reizi. Man rokas drebēja tā, ka lāgā nevarēju parakstīt dokumentu.

Pēc tam mani iepriekšējā vadītāja drošināja, — no malas jau neviens nezina, kā ir jābūt.

— Vai esat uzskaitījusi, cik pāri pa šiem gadiem, jūsu aicināti, teikuši «jā» vārdu un noslēguši mūža savienību? Vai ir laulības, kas vairāk saglabājušas atmiņā?

— Esmu reģistrējusi vairāk nekā 3000 pāru. No tādām laulībām, kuras neaizmirst, bija nodaļas pārzines dēla laulību reģistrā-

cija. Arī viņa pati to laikā atradās zālē.

Laika gaitā esmu pieradusi pie sava darba, to labi pārzinu, un tomēr ikreiz laulājamo priekšā stājos ar iekšēju uztraukumu un dziļu emocionālu savīļojumu. Tajā brīdī es pūlos viņiem dot kaut ko savas mīlestības pret viņiem un no sirds vēlos, lai viņi patiešām dzīvotu laimīgi. Vai tā būs? Ilgajos gados kopā ar pieredzi izstrādājusies arī intuīcija, un reizēm neklūdīgi pamanu, ja jaunā pāra attiecībās nav istuma un patiesu jūtu. Pēc kāda laika izrādās, ka manas priekšnojautas ir bijušas pareizas.

Uztraukums pirms ceremonijas drīzāk ir par to, vai nenotiks kaut kas neparedzēts, piemēram, vai kāds no viesiem nenogēbs, vai

nenojuks tehniskās iekārtas — elektrība, mikrofons. Ir nācies piedzīvot, ka vecāka gadagājuma viesiem no karstuma kļūst slikti. Apkārtnotiekošajam ceremonijas laikā seko mana palīdzība Ināra Casno. Ar jaunajiem pāriem gan nekad nekas nav noticis, viņi ir laimīgi un savu emociju virsotnē. Tik ļoti, ka dažreiz pat nesadzird manu jautājumu, uz kuru jāatbild ar «jā». Atjēdzas, kad sānos iebaksta vedēji. Manā praksē nav bijis gadījuma, kad atbild ar «nē». Tomēr, ja redzu, ka jaunie kļūst bālāki vai sagrīļojas, vai arī līgava mirkst asarās, saišinu ceremoniju.

Kuriozi? Tie gan ir piedzīvoti. Nesen notikušās laulībās līgava, tikko pārkāpusi zāles sliekšni, sāka skaļi smieties. Es samulsu. Tomēr ceremoniju vadīju ierastajā gaitā, kaut arī topošajai sievai visu laiku nāca smieklī. Pēc tam izrādījās, ka no lielā uztraukuma līgavas istabā piemirsies pušķis. Viņa par to atcerējusies, ienākot zālē, un tāpēc smējusies. Kādā no reģistrācijām visu laiku smējās līgavinis. Pēc tam viņš atvainojās un teica, ka smiešanos radījusi pārlieku lielā nervu slodze.

Es pati savu laulību reģistrācijas laikā sadzirdēju zvanu skaņas. Biju pārsteigta, — no kurienes gan tie skan. Pēc tam izrādījās, ka nekā tamlīdzīga nav bijis.

Laulību reģistrācija norisinās pēc noteikta plāna, kurā paredzēts, kas jādarā vispirms, kas kam seko. Ir obligātā runa, kurā valsts vārdā tiek pasludināta laulības noslēgšana. Obligātā prasība ir arī laulību reģistrācijas laikā uzlikt amata zīmi — Latvijas Republikas ģerboni ķēditē. Ar šo amata zīmi es kļūstu par oficiālu valsts pārstāvi, kas veic valstisku aktu. Visā Latvijā oficiālā daļa notiek valsts valodā. Pašu ceremonijas gaitu katrs veido atbilstoši konkrētajai situācijai, savai gaumei un izjūtai, arī jaunā pāra prasībām. Apsveikumu varu norunāt arī krievu valodā, ja jaunais pāris to vēlas. Pieļaujama arī tulku klātbūtne.

Kopumā esmu ievērojusi, ka cilvēki tagad vairs nav tik emocionāli kā agrāk. Arī jaunie dažreiz izteic vēlēšanos, lai ceremonijas laikā neskanētu deža, kas sa-raudinātu vecākus vai viesus.

— Ārsmju filmās, kad līgava un līgavinis jau stāv pie altāra vai laicīgās varas iestādē, noteikti tiek uzdots jautājums, — ja kādam ir nopietns iemesls, lai šīs laulības nenotiktu, tad sakiet tagad, vai arī nekad. Vai Latvijas likumdošana kaut ko tādu nepieprasa?

— Pie mums tā nemēdz būt, jo pirms laulības reģistrēšanas ir izsludināšanas laiks — viens mēnesis. Šajā laikā ikvienam ir tiesības ienākt dzimtsarakstu birojā un izlasīt uz informācijas stenda novietoto paziņojumu par pāri, kas gatavojas noslēgt laulības. Pretenzijas, ja tādas ir, var rakstiskā veidā iesniegt nodaļas pārzinim. Vārbūt cilvēks jau sastāv laulībā, ir gar-

gi slims, vai arī nav nokārtotas kaut kādas mantiskās attiecības.

Jaunajās pasēs neparādās ziņas par to, vai tās īpašnieks jau sastāv laulībā. Taču jāatceras, ka cilvēks, dzimtsarakstu birojā aizpildot iesniegumu laulībām, ar savu parakstu apstiprina, ka nav šķēršļu laulības noslēgšanai. Par nepareizu ziņu sniegšanu draud kriminālsods. Ja ārzemnieks stājas laulībā ar Latvijas iedzīvotāju, viņam jāievēro mūsu valsts likumi.

Manā praksē bija gadījums, kad līgavaiņa māte ļoti negribēja savu nākamo vedeklu un mēģināja visādi traucēt, lai laulības nenotiktu, atrada šķēršļus, kas gan likumā nebija paredzēti. Uzaicināju uz pārrunām jauno pāri. Tomēr viņi apprecējās, dzīvo laimīgi, un arī māte ir laimīga.

— Vai arī jūsu darbā ir kaut kas nepatīkams un smags?

— Es domāju, ka tas ir katrā darbā. Tas gan neattiecas uz laulību reģistrācijas ceremonijām, bet uz ikdienišķo darbu. Dzimtsarakstu nodaļas vadītājam jāpārzina visa likumdošana, ģimenes tiesības. Jāsastopas ar daudziem cilvēkiem, kuri šeit ierodas saner-vozejušies, stresā, sakaitināti, neapmierināti. Nevaru palikt vienaldzīga, kad cilvēks ieradies reģistrēt miršanas gadījumu, kad viņu satriekusi ģimenes traģēdija. Atceros pirmos gadus pēc Latvijas neatkarības pasludināšanas. Seit ik dienas nāca milzms cilvēku, kam īpašuma tiesību atjaunošanai bija vajadzīgas izziņas no arhīva, un nācās stāvēt stundām garās rindās. Reiz ierados darbā, garām pūlim aizspraucos līdz kabineta durvīm, bet mani kāds nogrāba aiz apkakles, — kur lien bez rindas. Pie mums glabājas arhīva grāmatas, kas šeit nonākušas no baznīcām. Ieraksti par Preiļu draudzi saglabājušies pat no 1895. gada. Krievu valodā, senajā rakstībā, jo toreiz Latgalē bija prasība dokumentus aizpildīt krievu valodā. Pie mums glabājas visa rajona arhīvs ar ierakstiem līdz 1994. gadam. Vēlāk tapušie dokumenti atbilstoši likumdošanai palikuši pašvaldību dzimtsarakstu nodaļās.

Pašlaik arhīva materiālus ievādām datoros.

Pārdzīvotas arī dažādas organizatoriskās izmaiņas. Tagad mūsu iestāde dzimtsarakstu darbu veic ne vairs visā rajonā, bet tikai Preiļu novadā.

— Jūs minējāt, ka ir ļoti daudzi paternitātes noteikšanas gadījumi.

— 2003. gadā gandrīz puse no visiem jaundzimušajiem — 44 bērni ir dzimuši ģimenēs, kurās nav reģistrēta laulība. Cilvēki ir nedroši par savām jūtām. Laulības šķiršanas gadījumā jāmaksā ļoti liela valsts nodeva, ko daudzi nevar atļauties. Ja laulība nav šķirta, tad vīrietis nevar par savu atzīt ar citu sievieti radītu bērnu, ja viņa sieva tam nav devusi rakstisku piekrišanu. Tāpēc vīrieši neseidzas ar laulības noslēgšanu.

L.Rancāne

LAUKSAIMNIEKIEM

Kooperatīvā sabiedrība «Laidars G» reāli varētu sākt darbu pēc mēneša

Aptuveni pēc mēneša, kad būs pabeigti visi organizatoriskie darbi, dokumentu kārtošana un kadru izvēle, reāli varētu sākt strādāt pagājušā gada nogalē izveidotā kooperatīvā sabiedrība «Laidars G», kas nodarbošies ar liellopu gaļas iepirkšanu, pirmostrādi, realizāciju un gaļas eksportu, «Novadnieku» informēja kooperatīvās sabiedrības «Laidars G» valdes loceklis, Stabulnieku pagasta zemnieku saimniecības «Ozollejas» īpašnieks MAIGONIS MEDIŅŠ. Viņš apsaimeko vairāk nekā 100 hektārus zemes, tur sivēnmātes, audzē vairāk nekā 50 liellopus.

Laikrakstā jau informējām, ka pašlaik par «Laidars G» biedriem kļuvuši četri Preiļu rajona zemnieki un pašu sabiedrība agrofirma «Turība». Interesi par darbošanos kooperatīvā izrādījuši vēl vairāki liellopu gaļas ražotāji mūsu rajonā. Tādā veidā viņi saskata iespēju izrauties no krīzes, kas

skārusi nozari.

Par savu izvēli, kas izdarīta par labu kooperatīvajai sabiedrībai, stāsta zemnieku saimniecības «Ozollejas» saimnieks, liellopu audzētājs Maigonis Mediņš:

— Iespējams, ka kooperatīva veidošana bija vajadzīga jau pirms pāris gadiem, kad liellopu gaļas iepirkuma cenas vēl nebija tik zemas, kādas tās ir pašlaik. Latgalē liellopus iepērk par aptuveni 30 santīmiem (ar 18% PVN) kilogramā dzīvsvārā. Tā ir smieklīga nauda, salīdzinot ar to, ko maksāja pirms diviem gadiem. Ar Eiropas cenām šī summa vispār nav salīdzināma.

Pilnīgi piekrītu domai, ka krīze liellopu gaļas tirgū nav saistīta ar ekonomiskajām, bet gan krimināla rakstura problēmām. Pagājušajā gadā liellopu gaļas audzētāju asociācija ir sūtījusi vēstules gan premjeram un ekonomikas ministram, gan ekonomikas policijai un Pārtikas un veterinārajam dienestam. Nelikumīgi ievestas gaļas valstī neesot, tāda ir atbilde.

Liellopu audzēšanai ir tā specifika, ka pat lielās zemnieku saim-

niecībās, īpaši Latgalē, nav iespējams gada laikā izaudzēt simtiem un tūkstošiem lopu. Tas nozīmē, ka gaļas tirgu ietekmēt ir grūti. Kooperatīvs dod citas, daudz lielākas iespējas, kas situāciju var pozitīvi izmainīt, piemēram, vienoties ar gaļas pārstrādātājiem par cenām. Esam ņēmuši vērā arī citu Latvijā izveidoto kooperatīvo sabiedrību pieredzi. Tā veiksmīgi darbojas rapša audzētāji. Taču arī viņiem līdz pirmajiem rezultātiem bija jāgaida pāris gadi. Mums ir cita specifika, jo teļu līdz realizācijai nevar izaudzēt vienā sezonā. Ceram, ka kooperatīvās sabiedrības «Laidars G» dokumentu kārtošana neievilkšies un jau aptuveni pēc mēneša varēsīm uzsākt lopu iepirkšanu.

Pašlaik notiek sarunas ar eksportētājiem par gaļas liellopu iegādi arābu valstu vajadzībām. Pirmā krava varētu būt ap 500 liellopi. Pārsvārā ārzemniekus interesē teles un govīs līdz 36 mēnešu vecumam. Tas ir saistīts ar tā saukto govu trakuma slimību, jo pēc 36 mēnešiem liellopi jau ir jāpārbauda, vai tie nav slimī.

Liellopu slimība Latviju neapdraud

Latvijas atbildīgās institūcijas decembra beigās pieņēma lēmumu aizliegt liellopu gaļas importu no ASV, jo Vašingtonas štātā konstatēts liellopu sūklveida encefalopātijas (BSE) gadījums, informē Pārtikas un veterinārā dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Vilne.

BSE ir hroniska govu sugas dzīvnieku slimība, kas raksturojama ar nervu sistēmas darbības traucējumiem, novājēšanu un neizbēgamu dzīvnieku nobeigšanos.

BSE var konstatēt tikai pēc mājlopa nāves, laboratoriski izmeklējot dzīvnieka smadzeņu paraugu. Tā ir plaši izplatīta Eiropas Savienības dalībvalstīs, kā arī vairākās citās pasaules valstīs, kur tā zemniekiem nodara lielus zaudējumus.

ASV nekad agrāk nav konstatēta BSE, bet tās kaimiņvalsts Kanāda pagājušā gada maijā piedzīvoja šīs slimības uzliesmojumu, kas Kanādas lauksaimniekiem izmaksāja miljonus ASV dolāru, daudzām saimniecībām nonākot līdz bankrotam. Tāds pats liktenis tagad draud amerikāņu lauksaimniekiem.

Pastāv uzskats, ka BSE inficētas gaļas lietošanu cilvēkam izraisa smadzenes graujošo Kreicfelda Jakoba slimību. Saskaņā ar Pasaules veselības organizācijas datiem, pasaulē reģistrēti aptuveni 140 saslimšanas gadījumi ar slimības cilvēka formu. Lielākā daļa šo cilvēku ir miruši.

Latvijā līdz šim BSE saslimšanas gadījumi liellopiem nav konstatēti. Pagājušajā gadā no ASV liellopu gaļa mūsu valstī nav ievesta.

Paredzēts, ka transportēs pa jūras ceļu. Tādā veidā būs vieglāk ievērot Eiropas Savienības prasības – lai lopus būtu vienkāršāk pabarot un padzirdināt, lai tie mazāk nogurtu.

Mūsu problēma ir pietiekamā daudzumā sagādāt nepieciešamos lopus, strādāt ar zemniekiem. Par pārējo gādās transporta firmas. Ārzemnieki ir gatavi ņemt mūsu liellopus par aptuveni 40 santīmiem dzīvsvārā kilogramā. Ja lopi tiek izvesti uz ārzemēm kausšanai, nevajadzētu būt arī lielu problēmu ar pārtikas un veterinārā dienesta atļauju kārtošana.

Aicina rajona zemniekus aktīvi iesaistīties kooperatīvās sabiedrības «Laidars G» veidošanā. Pašlaik no Preiļu rajona esam tikai pieci biedri. Vēl pārstāvēts ir arī Daugavpils rajons. Esmu pārlie-

cināts, ka ideja ir veiksmīga, jo līdzīgi kooperatīvi ar labiem panākumiem darbojas arī citās Eiropas valstīs. Zemnieki, kas iepazinuši Eiropas pieredzi, stāsta par dažādām kooperācijas iespējām, tur darbojas lauksaimniecības tehnikas, aitu audzētāju, liellopu audzētāju un citi kooperatīvi. Katrs atsevišķi mēs nespēsim ietekmēt situāciju. Mūsu uzdevums ir apvertēt pēc iespējas lielāku zemnieku skaitu. Labumu varētu gūt arī tie zemnieki, kuri gadā izaudzē vienu vai pāris bullišus. «Laidars G» pārstāvji strādās visos reģionos, statūtos paredzēts, ka 25% lopu var iepirkt arī no zemniekiem, kas nav kooperatīva biedri. Ja kooperatīva politika un iepirkuma cenas lopu audzētājus apmierinās, nozare attīstīsies strauji.

L.Kirilova

Lauksaimniecības uzņēmumu ražotājiem regulāri būs jāsniedz informācija par saražoto un realizēto

Zemkopības ministrija (ZM) saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta (LAD) likumu sagatavojusi un Ministru kabinets (MK) apstiprinājis noteikumus, kuri paredz kārtību, kādā tiks iegūta informācija par lopkopības, augkopības un zivsaimniecības produktu ražošanu un pārstrādi lauksaimniecības produktu bilanču sagatavošanai.

Noteikumi izstrādāti ar mērķi no uzņēmumiem regulāri iegūt precīzu un aktuālu informāciju,

kuru apkopojot, būtu iespējams novērtēt nozarē sasniegtos rezultātus, kā arī plānot pasākumus nozāres veiksmīgai tālākai darbībai.

Noteikumos paredzēts iegūt datus no Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) reģistrā reģistrētajiem pirmās pakāpes pārstrādes uzņēmumiem, tiem aizpildot anketas noteikumu pielikumus. Tās ietver informāciju par saražoto, iepirkto, pārstrādāto un realizēto lauksaimniecības produktu daudzumiem un atlikumiem pa produktu grupām noteiktā pārskata periodā. Lopkopības, putnkopības

un zivsaimniecības raksturojošā informācija jāapkopo par pārskata periodu no 1. janvāra līdz 31. decembrim. Atšķirīgi pārskata periodi ir augkopības produktiem, kas harmonizēti atbilstoši Eiropas Savienības (ES) vispārpieņemtajām normām un iekļaujas vienotā Eiropas statistikas sistēmā. Graudaugiem, pākšaugiem, eļļas augiem, kartupeļiem, dārzeņiem, augļiem un ogām pārskata periods noteikts no 1. jūlija līdz nākamā gada 30. jūnijam. Paredzēts iegūt informāciju no 678 dažādiem lauksaimniecības nozaru uzņēmumiem.

ZM aicina uzņēmējus būt atsaucīgiem un sagatavot vajadzīgo informāciju atbilstoši darbības specifikai un viena mēneša laikā no pārskata perioda beigām iesniegt to Lauku atbalsta dienestā.

Plašāku informāciju par noteikumiem iespējams iegūt ZM mājas lapā www.zm.gov.lv. Papildus LAD informēs uzņēmējus ar sabiedrisko organizāciju un to pārstāvju starpniecību.

Pēc ZM ekspertu vērtējuma jaunievieštie noteikumi prasību izpilde uzņēmējiem prasīs nelielus papildus izdevumus Ls 5-50 gadā,

kas būtiski neietekmēs uzņēmuma darbību.

Uzņēmējiem nav jāraizējas par datu konfidencialitāti, jo informācija tiek apkopota atbilstoši Valsts statistikas likumam un atklātībā parādīsies tikai apkopotā formā. Sagatavotā gala informācija būs lietderīga ne tikai valsts institūcijām un uzņēmējiem, bet nodrošinās arī Eiropas statistikas biroja (Eurostat) informācijas pieprasījumu izpildi.

Zemkopības ministrijas preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

SPECIĀLISTA PADOMS

Attīrīsim siltumnīcas no slimībām un kaitēkļiem

Pavasārī un vasarā labu dārzeņu ražu varēsīm iegūt, ja siltumnīcās būs ievērota tīrība un veikti visi fitosanitārie pasākumi.

Dažviet siltumnīcas un plēvju mājas vēl nav iztīrītas no sen salkušajām augu atliekām, auklātnēm un tādām. Pēdējais laiks ķerties pie tīrīšanas. Pēc tīrīšanas, ja laukā ir pozitīva gaisa temperatūra, jāveic siltumnīcu un augsnes dezinfekcija. Vēlams būtu siltumnīcās augsni nomainīt. Tas ievērojami samazinātu slimību un kaitēkļu izplatību. Stiklus vai plēvi vēlams ar ūdens strūklu nomazgāt no iekšpusēs un ārpusēs, pēc tam nomazgāt ar birsti un dezinficējošu līdzekli. Vēlams izvēlēties tādu

mazgāšanas līdzekli, kas ātri iznīcina pelējumu, alģes un baktērijas. Mazdārziņos nomazgāšanai var lietot lētāko veļas pulveri – 0,5 kg pulvera uz 10 litriem (20 – 25 grādiem) karsta ūdens.

Efektīvai līdzekļu iznīcināšanai var izmantot tabakas putekļus. Tabakas putekļus sadedzina uz kvēlojošām aogļēm, kuras uzbērtas un skārda plāksnes vai pannas. Laputu iznīcināšanai parasti pietiek ar 10 – 20 gramiem tabakas putekļu uz 1 m² telpas tilpuma.

Ja siltumnīcā iepriekšējā sezonā ir bijušas īpaši postīgas slimības, piemēram, fitoftora, pelēkā un baltā puve, fuzariozes u.c. kaitēkļu – baltblusiņu, laputu, triņģu un citu – nebija, tad var izmantot

vienkāršākus paņēmienus, pagatavojot trinātrijafosfāta šķīdumu un ar birsti nomazgāt siltumnīcu iekšējās konstrukcijas, plauktus, ejas, podus, kastes, darbarīkus. Pēc tam noskalo ar tīru ūdeni un apzāvē. Vēl var dezinficēt ar zilo graudiņu šķīdumu, tāpat siltumnīcas var izdūmot ar kadīku zariem.

Ja iepriekšējā vasarā bija nopietna slimību un kaitēkļu invāzija, tad jāveic ķīmiska apstrāde, var izmantot sēru. Apstrāde ar sēru ir efektīva pret sēnišu ierosinātajām slimībām, iznīcina ērces. Bet te ir jāzina, ka sēra tvaiki izraisa metāla koroziju. Pirms sēra izmantošanas siltumnīcām jābūt iztīrītām, jāaizver logi, durvis un visas spraugas. Apstrādes laikā siltumnīcā jābūt plus 16 līdz 20

grādu temperatūrai. Sēru uzber 2 cm biežā kārtā uz skārda vai pannas, kuru uzliem uz ķieģeļiem. Iepriekš uz skārda vai pannas novieto skaidas, kuras aizdedzina. Kūpina divas līdz trīs stundas, diennakti netaisa vaļā. Šādā telpā var ienest dārza inventāra kastes, darbarīkus, tos novieto telpas vidū. Pēc tam telpa labi jāvēdina, bet vismaz nedēļu siltumnīcā neko nestāda. Jāuzsver, ka, strādājot ar sēru, stingri jāievēro drošības noteikumi.

Vēl dezinfekciju var veikt ar formalīnu. Tas ir ļoti efektīvs slimību un kaitēkļu iedīgu iznīcināšanai, bet šāda apstrāde prasa augstu – 18 līdz 20 grādu – gaisa temperatūru un darbs ogļīgāti jāveic speciāliem, jo formalīns ir

bīstams cilvēkiem. Siltumnīcā nedrīkst atrasties neviens dzīvs augs, jo tas ies bojā.

Augsni var dezinficēt ar vara vitriola šķīdumu. Labāk to izdarīt rudenī, bet var arī agri pavasarī. Parasti izsmidzina ar smidzinātāju vai aplaista ar lejkanu, samīdina darbarīkus, tos novieto telpas vidū. Pēc tam telpa labi jāvēdina, bet vismaz nedēļu siltumnīcā neko nestāda. Jāuzsver, ka, strādājot ar sēru, stingri jāievēro drošības noteikumi.

Siltumnīcu, inventāru, augsnes dezinfekcijai var izmantot arī citus paņēmienus un atļautos līdzekļus.

A.Trūpa,
VAAD Latgales reģionālās
nodaļas augu aizsardzības
un karantīnas daļas vecākā
speciāliste

LATVIJA UN EIROPAS SAVIENĪBA, APSVEICAM

90 gadu kalnā

Preiļu novada dome šogad turpina apsveikt iedzīvotājus, kas sasnieguši cienījamu vecumu. Katram no viņiem piešķirti desmit lati, tiek pasniegti arī ziedi. Uzskaitīti 45 novada iedzīvotāji, kam šogad apritēs 90 un vairāk gadi, un kas saņems domes apsveikumu.

Janvāra pirmajās dienās uz 90 gadiem atskatījās Preiļu iedzīvotāji AVIMS TERENTJEVS un FILIPS KOVALENKO.

Avims Terentjevs gan atzina, ka īstenībā dzimis 1913. gada augustā, taču dokumentos ieraksti veikti vēlāk, un tā viņam par oficiālo dzimšanas dienu noteikts 1914. gada 5. janvāris. Pēc vecticībnieku ierāžām bērns bija jānosauca par godu kādam no svētajiem, kas baznīcas kalendārā ierakstīts dzimšanas datumā vai tam tuvākajās dienās. Avima vārds arī esot augustā sākumā.

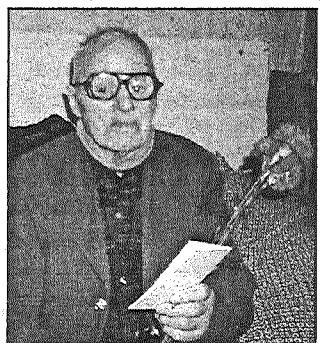

● Deviņdesmitgadnieks Avims Terentjevs kopā ar sievu Antoņidu satiecībā un, viens otru balstot, kopdzīvē aizvadījuši 55 gadus.

Avims savu darba mūžu aizvadījis celtniecības darbos Preiļos un rajonā. Viņš nosauc daudzas būves, kuras cē-

lis, to skaitā arī, piemēram, Preiļu 2. vidusskolu. Dzīvi saskaņā un mīlestībā aizvadījis ar Antoņidu, uzaudzinājuši

dēlu un meitu, sagaidījuši mazbērņus. Avima rokām joprojām klausā akordeons un balalaika.

● 90 gadu dzimšanas dienā preilietis Filip Kovalenko ar Preiļu novada domes pārstāvju dāvinātajiem ziediem.

Foto: M.Rukosujevs

Tieši 9. janvārī 90 gadi apritēja preilietim Filipam Kovalenko.

Sirmais vīrs vairs nevar lepoties ar stipru veselību. Sāpot kājas, viņš sūrojās un stāstīja, ka jaunības gados, dienot armijā, nosūtīts uz slepeno noietu apgūt ūdenslīdzēja prasmi. Kaukāza kalnu upju ledainajā ūdenī arī sa-
beidzis veselību.

Dzimis un jaunību pavadījis Krasnodarā, Preiļos ieradies pēc Otrā pasaules kara. Strādājis par šoferi komunālajā dienestā, «Lauktechnikā». Jubilāra dzīvesbiedre, ar kuru kopā uzaudzināti divi dēli, mirusi pirms gadu desmitiem. Vectēvs priecējās par dēlu un mazbērnu apciemojumiem.

L.Rancāne

Latvija – prezidējošā valsts

No šī gada Latvija sāks prezidentūru Baltijas Ministru padomē, kas ir trīs Baltijas valstu valdību sadarbības institūcija, informē ministru prezidenta padomniece ārpolitikas jautājumos Solveiga Silkalna. Prezidentūru Baltijas Asamblejā, kas ir Latvijas, Igaunijas un Lietuvas parlamentu sadarbības institūcija, un Baltijas Ministru padomē Latvija šogad pārņēma no Lietuvas.

Latvija kā Baltijas Ministru padomes prezidējošā valsts ir izvirzījusi vairākas prioritātes šajā gadā. Ekonomiskajā integrācijā paredzēta projekta «Via Baltica» turpmākā realizācija un projekta «Rail Baltica» attīstīšana. Iecerēti arī kopīgi tūrisma projekti.

Baltijas Asambleja šī gada 22. un 23. janvārī rīko apaļā galda diskusiju «Baltijas valstu sadarbība Eiropas Savienībā». 17. un 18. jūnijā Liepājā notiks konference «Darba tirgus politika un migrācija ES kontekstā».

Paraksta Kopenhāgenas deklarāciju par antidopingu sportā

Nacionālās sporta padomes sēdē 12. janvārī izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis (JL) parakstīja Kopenhāgenas deklarāciju par antidopingu sportā.

Kā ziņots, Kopenhāgenas deklarācijas parakstīšana apliecina Latvijas politisko un morālo atbalstu Pasaules Antidopinga aģentūrai, Pasaules Antidopinga kodeksam, starpvaldību sadarbības uzturēšanai antidopinga jomā un Pasaules Antidopinga konvencijas izstrādei. Parakstot Kopenhāgenas deklarāciju, Latvijas sportisti varēs pilntiesīgi piedalīties olimpiskajās spēlēs Atēnās.

Kopenhāgenas deklarāciju jau ir parakstījuši 91 valsts. Citas valstis to izdarīja 2003. gada 5. martā pasaules antidopinga konferences laikā, taču Latvija bija to valstu vidū, kas noteica citu deklarācijas parakstīšanas laiku.

Rosina īsāku termiņu

Centrālā vēlēšanu komisija (CVK) ierosinājusi Saimei likumā par Eiroparlamenta vēlēšanām noteikt īsāku termiņu deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanai.

Kā CVK sēdē paskaidroja tās priekšsēdētājs Arnis Cimdars, patlaban Eiroparlamenta vēlēšanu likumprojektā paredzēts, ka deputātu kandidātu sarakstus Eiroparlamenta vēlēšanām varēs iesniegt no 80. līdz 60. dienai pirms vēlēšanām.

Tas nozīmē, ka šogad deputātu kandidātu sarakstu iesniegšanai būtu jābūt 24. martā un jābeidzas 13. aprīlī – dienu pēc Lieldienu brīvdienām, kas ilgs četras dienas. A.Cimdars uzskata, ka lietderīgāk būtu noteikt par piecām dienām īsāku termiņu – līdz 65. dienai pirms vēlēšanām – un beigt deputātu kandidātu sarakstu pieņemšanu līdz Lieldienām.

Hipotēku banku paplašinātajās telpās sveica klienti

Ar krāšņiem ziedu pušķiem, siltiem smaidiem un turpmākai veiksmes vēlējumiem 9. janvārī Hipotēku bankas Preiļu nodaļas kolektīvu pēc kapitālā remonta paplašināto telpu atklāšanas sarīkojumā sveica daudzas bankas klienti, bankas vadība un kolēģi no kaimiņu rajoniem.

Pagājušajā gadā Latvijas Hipotēku banka atzīmēja savas pastāvēšanas desmitgadi, taču bankas Preiļu nodaļas kolektīvs savus klientus uz svētkiem aicināja tikai pagājušajā nedēļā. Tam par iemeslu bija vēl viens priecīgs notikums – 2003. gada nogalē pabeigts remonts un nodaļa ieguvusi plašas, mūsdienu iekārtotas telpas, kur ērti strādāt ne tikai darbiniekiem, bet patīkami uzturēties arī apmeklētājiem.

Hipotēku bankas Preiļu nodaļa ir izpildījusi prasības, kādas tai izvirzītas telpu iekārtojumā un darbā ar klientiem, tāpēc kā pirmā no visām valstī esošajām nodaļām saņēma Latvijas Hipotēku bankas zaļo karogu, kas ta-

gad plīvo mastā pie ieejas nodaļā. Karogu Preiļu nodaļas vadītājam E.Leonovičai pasniedza LHB nodaļu vadības vienības vadītājs Guntars Ģipslis. Kolēģus svētkos sveica Latvijas Hipotēku bankas mārketinga daļas reklāmas speciāliste Anita Rasiņa un Latgales reģiona vadītājs Jānis Vaičulis, kā arī daudzi ciemiņi – bankas klienti. Hipotēku bankai Preiļu rajonā savu uzticību izrādījuši aptuveni 700 klienti kredītņēmēji, nodaļā kontus atvērušas vairāk nekā 2000 juridiskas un fiziskas personas. Viņi pateicās nodaļas darbiniekiem par pretimnākšanu un ieinteresētību.

2002. gadā Hipotēku banka 23 Latvijas komercbanku vidū pēc aktīviem ieņēma 8. vietu, pagājušā gada rezultāti vēl tiek apkopoti, taču jau zināms, ka banka savas pozīcijas vēl vairāk nostiprinājusi. Augstu novērtēts arī bankas darbinieku veikums. Nodaļas kredītspeciālists Juris Reinis kā labākais produktu pārdevējs Latgales reģionā pagājušajā gadā saņēma diplomu un ceļojuma čeku ārzemju braucienam.

L.Kirillova

● Darbaprieku, veselību, panākumus, attīstību un daudz smaidu Hipotēku bankas Preiļu nodaļas kolektīvam jaunajās telpās turpmāk vēlēja apsveicēji – bankas klienti.

PREIĻU NOVADĀ

Preiļu novada domes sociālais dienests darbojas pirmo gadu, un patlaban apzina savu darba lauku. Iepriekš šī sfēra bija atstāta novārtā, tāpēc tagad problēmas iznirst cita pēc citas, un līdz labai organizētai palīdzības sniegšanai invalīdiem patiešām tālu. Jāatzīst, vismaz centieni šajā jomā jūtam.

Preiļu invalīdus apmeklējam kopā ar sociālā dienesta pārstāvi ANASTASIJU VINOGRADOVU. Personīgi Anastasijai invaliditātes problēmas ir labi zināmas, viņa pati audzina rūpu bērnu. Anastasija tika uzaicināta darbā uz desmit mēnešus ilgu laika periodu novada sociālajā dienestā. Viņai jāiesaistās invalīdu dzīves apstākļu apsekošanā, jāsniedz konsultācijas, jāveicina invalīdu integrācija – piedalīšanās šim kontingentam vērtītos sarīkojumos, jāorganizē viņu aktivitātes.

Veikta Preiļu pirmās un otrās grupas, kā arī daļas no trešās grupas invalīdu apsekošana. Apmeklēti 50 invalīdi. Viņiem uzdoti jautājumi: vai jums ir informācija par sociālo dienestu; kādā veidā jūs to saņemat; vai ir grūtības runāt, redzēt, staigāt, saprast; kādi ir sadzīves apstākļi un ģimenes stāvoklis, izglītība, profesija, ģimene, bijusi darba vieta; vai ir tehniskais palīgīdzeklis; kāda rakstura palīdzība vai sociālie pakalpojumi vajadzīgi; ko gribētu un ko spētu iemācīties.

Iepazīstoties ar ne sevišķi pievilcīgo ainu atsevišķu invalīdu dzīves apstākļos, nācās secināt, ka vairākas lauku pašvaldības invalīdu aprūpē pilsētā jau aizsteigušās priekšā. Sociālā dienesta vadītāja DIĀNA VUCĀNE atzīst, ka nākas sastapties ar domes birokrātiju, jo katram gadījumam var piemērot virkni dažādu spēkā esošu likumu, bet dienests cenšas strādāt, vadoties no cilvēcības un katras individuālas situācijas īpatnībām. Integrācija sabiedrībā ir viena lieta, bet ikdienā patiešām nākas saskarties ar daudz svarīgāku jautājumu, kas invalīdam mainīs pamperus un kur ņemt naudu to iegādei.

Savukārt atsevišķa tēma ir par tiem invalīdiem un viņu piederīgajiem, kas labprāt gan izmantotu dažāda veida palīdzību, taču no savas puses neuzņemas atbildību, kā uzrakstīt iesniegumu vai sagādāt nepieciešamos dokumentus arī tad, ja viņiem tas ir pa spēkam. Invalīdi patlaban pieraduši arī pie domas, ka mājās nav ielaižams svešs cilvēks, ar to domājot aprūpētāju vai cita veida palīgu. Taču, kā tas ir civilizētās zemēs, arī Preiļos sociālās aprūpes dienests izvirzījis mērķi izveidot mobilo vienību, kuras sastāvā speciāli sagatavoti darbinieki dienas laikā spēj ierasties un sniegt kvalificētu dažāda rakstura palīdzību invalīdiem. Patlaban invalīdi ir pārliecināti, ka labāk par ģimenes locekli neviens viņus nespēs apkalpot. Savukārt Diāna Vucāne uzskata, ka svešu cilvēku iespējams labāk kontrolēt un viņa darbam izvirzīt augstākus kritērijus nekā tas ir ar radniekiem.

Vīrišķīgi turas pretī likteņa triecienam

Preilietis ANTONS VAINIS no aktīvas, darbīgas dzīves, kurā bija ieņemta stabila vieta, labs darbs, negaidīta likteņa pavērsiena dēļ pēkšņi attapās invalīda ratiņos. Tas notika pirms pieciem gadiem, kad viņš smagi cieta autoavārijā, braukdams darba darīšanās.

Pats bija pie stūres. Lai kam pārsniezdu ātrumu, varbūt uz brīdi iemīgu, vai arī nenoreāģēju uz kādu akmeni, kas trāpīja zem riteniem un izsita stūri no rokām, atceras Antonš. Toreizējās braukšanas apstākļos atzīst par ļoti labiem, bet par automobili gan saka, ka tas bijis slikts. Braucis nepiesprādzējies. Taču kopumā nespēj noteikt precīzu cēloni, kāpēc viņa vadītā automašīna nolidoja no ceļa braucamās daļas. Gadījums nevajadzīgā brīdī nevajadzīgā vietā, viņš saka. Bet avārijas apstākļiem būtībā vairs arī nav nekādas nozīmes. Nožēla vai pašpārmertumi notikušajā neko nemainītu un kustības spējas neatgrieztu. Tagad Antonam jāpieņem tāda dzīve, kāda tā ir cilvēkam ar mugurkaula lūzumu.

No valsts zemes dienesta nodaļas priekšnieka krēsla pārcelšanās uz invalīda ratiņiem notika nežēlīgi un skarbi. Antonš to centās panest vīrišķīgi. Augstu novērtē medīķu pūles. Arsti, viņaprāt, savu darbu izdarījuši pēc labākās sirdsapziņas. Uzreiz pēc notikušā lūdzis, lai viņu ved pie Rīgas speciālistiem,

kaut arī to pakalpojumi izmaksājuši ļoti dārgi. Tagad Antonš nodarbojas ar vingrojumiem un saglabā cerību kripatīnu, ka ar laiku jušanas spējas kājām atjaunosies.

Arī ratiņkrēslā cilvēks var dzīvot pilnvērtīgu dzīvi, ir pārliecināts Antonš. Viņam joprojām patīk makšķerēšana, nav zudusi interese par medībām. Par pēdu dzišanu nācies aizmirst, bet «iet uz pilēm» un gaidīt, kad no ezera niedrēm izlidos šo mežaputnu virtene, var atļauties arī Antonš. Tāpat makšķerēšanu. Nejusties atstumtam no dzīves palīdz bijušie draugi. Gandrīz visa draugu kompānija saglabājusies arī pēc tam, kad Antonu piemeklēja liktenīgā nelaime. Viņš nācis no kuplas ģimenes, tāpēc jebkurā brīdī var griezties pēc palīdzības arī pie saviem brāļiem un māsas. Tas, vai invalīds zaudē interesi par dzīvi un bijušos kontaktus, lielā mērā atkarīgs arī no tā, kādu vietu cilvēks sabiedrībā līdz tam ieņēmis, spriež Antonš. Televīzijā redzējis vienu no Rīgas uzņēmējiem, ar kuru kopā nācies pavadīt laiku Vaivaru rehabilitācijas centrā. Arī viņam tāpat laužts mugurkauls. Materiālais stāvoklis viņam devis iespēju iegādāties jahtu un joprojām būt visu notikumum aprītē.

Antonam ir sagādātas nepieciešamas palīgierīces, kas atvieglo dzīvi invalīdiem ar pārvietošanās ierobežojumiem. Ar pašvaldības palīdzību pie daudzdzīvokļu na-

ma, kurā viņš dzīvo, ierīkota nobrauktuve ratiņiem. No mājām invalīds var izkļūt saviem spēkiem. Bet, lūk, dzīvokļa sanitārajā mezglā bez citu palīdzības neiztik. Antonš icecerējis veikt pārbūvi, lai sadzīve kļūtu ērtāka.

Valaiņu ģimenē ir pieci cilvēki. Antonš skumst, ka nevar materiāli palīdzēt abiem dēliem un meitai nostāties uz kājām. Nelaime ģimeni piemeklēja, kad bērni bija visai mazi. Pašlaik meita gatavojas ģimnāzijas absolvēšanai un aizlidošanai no vecāku ligzdas. Puikas mācās pamatskolā. Ģimenes rūpu smaguma lielākā daļa, bērnu audzināšana un arī apgādnieces pienākumi gulst uz sievas pleciem. Antonš neslēpj, ka tā ir smaga nasta. Meita domā par studijām. Vai ģimene spēs viņai palīdzēt materiālā ziņā? Meitenei nāksies meklēt iespēju strādāt. Ienākumi pašu iztikai un triju bērnu skološanai ir no sievas algas un Antona invaliditātes pensijas. Esam iemācījušies ekonomēt, atzīst Antonš. Ir pateicīgs par vecāku atbalstu, kuri saimnieko laukos. Kā pirmās grupas invalīds saņem kompensāciju transporta izdevumiem. Atzinīgi novērtē savas sievas — šuvējas pūles. Daudzi apģērba gabali ģimenes locekļiem tapuši ar viņas rokām. Arī Antonš gadiem neesot iegādājies neko jaunu, valkāšanai pa mājām noderot vecie, pārsūtītie apģērbi.

No novada domes Ziemassvētkos piešķirts pabalsts 20

latu apmērā. Tomēr šī sarunas daļa — par domes attieksmi pret invalīda ģimeni uz priekšu vairs tik raiti nevirzās. Izlasu pašvaldības avīzē, ka tādām vai tādām apmaksāti dzīvokļa apkures izdevumi, saka Antonš, bet mana ģimene pēdējos gados šajā ziņā nav saņēmusi nekādu palīdzību. Pēc komunālo maksājumu nokārtošanas, viņš atzīst, pāri paliek, labi ja desmit latu uz katru ģimenes locekli. Ar pūlēm izkļūvuši no parādiem par komunālajiem pakalpojumiem. Sieva vienreiz griezusies domē, lūgusi piešķirt brīvpusdienas bērniem. Bet pēc attieksmes, ar kādu tikusi uzņemta, esot nosolījusies tur vairs nespert ne kāju, stāsta invalīds. Arī pēdējā pašvaldības avīzē esot sniegta informācija, kādas izziņas domei jāpiegādā. Manai sievai nav iespēju darba laikā apmeklēt domi, saka Antonš. Pulksten septiņos no rīta viņa dodoties uz darbu un vakarā ap astoņiem pārnākot. Jāgaidot, kamēr izmainīsoties viņas darba grafiks, lai uz domi varētu aiznest izziņu par savu izpeļņu.

Kopā ar žurnālistiem Antonu Valaini apmeklēja arī Preiļu novada domes sociālā darbiniece Anastasija Vinogradova, kas sniedza tuvāku informāciju par iespējamo palīdzību, uz kādu Antonš varētu pretendēt.

Iemācījušies sadzīvot ar slimību

Vienā no daudzstāvu namiem Celmieku ielas mikrorajonā dzīvokļa durvis atver meitene. KRISTĪNEI augstskolā turpinās eksāmenu sesiju, un dažas dienas starp pārbaudījumiem jauniešu pavada pie vecākiem Preiļos. Mamma ir darbā, bet sarunās ar meitu laiks ātrāk aizriņ tētī: VITĀLIJAM DIDRIKSONAM.

Vitālijam atzīta otrā invaliditātes grupa. Slimība piezagusies kļūsam un nemanot, trīs cilvēku ģimenes dzīves mierīgajam ritējumam piejaucot melnās krāsas. Nācās iemācīties sadzīvot ar multiplo sklerozi. Pagaidām šajā ģimenē tas izdodas. Vitālijs atceras, ka pirmās slimības pazīmes sajutis 2000. gadā. Lielāko daļu no sava darba mūža pavadījis meliorācijā, strādājis arī pie saldēšanas iekārtām. Stāsta, ka tagad sievai nācies uzņemties lielu darba slodzi, jo no viņa paša pelnītājs vairs neiznākšot. Jāskolo arī meita. Sarunā iesaistās Kristīne. Viņa atzīst, ka studentiem iespējas strādāt ir atkarīgas no izvēlētas augstskolas un fakultātes. Kristīne studē ķīmiju. Tas ir priekšmets, kam nepietiek ar attiecīgās literatūras izlasīšanu, bet jāierodas uz nodarbībām, jāseko lekcijām, jāmacās papildus, un, lai neatpaliktu mācī-

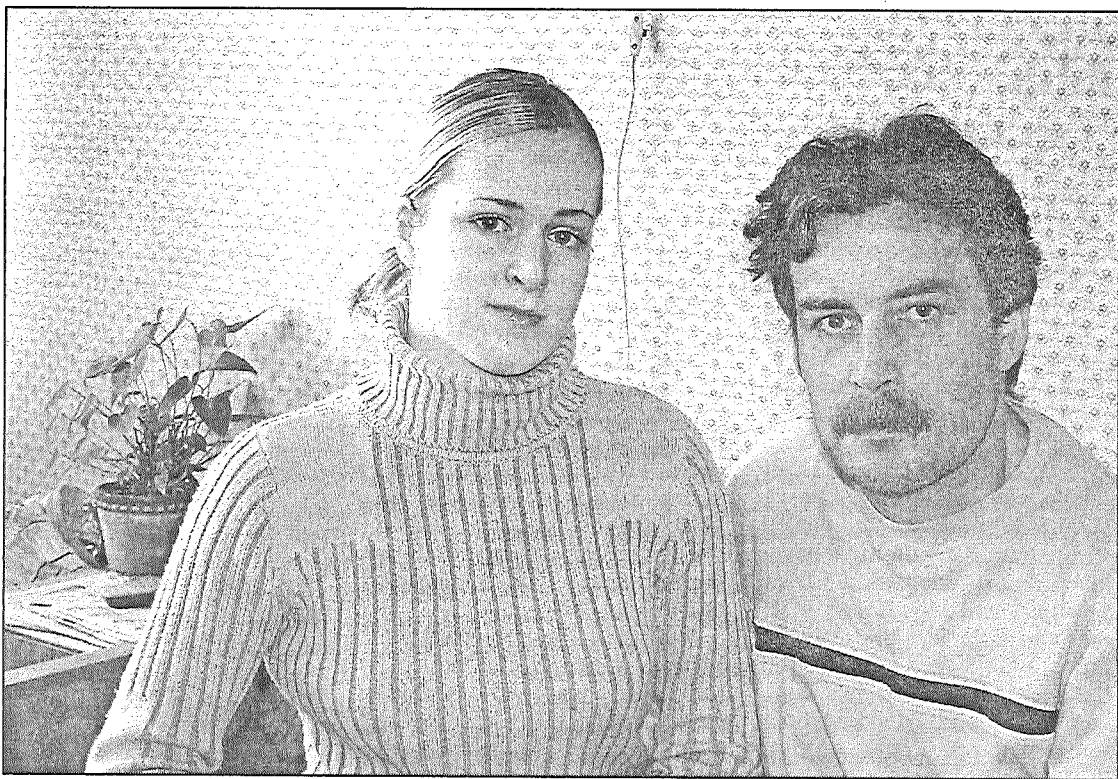
bās, nevar atļauties kavējumus darba dēļ. Vismaz ne tagad, pirmajā kursā. Kristīne priecājas par to, ka ir tikusi budžeta grupā.

Kad sieva darbā, bet meita Rīgā, mājās esmu viens pats, par sevi stāsta Vitālijs. Varu izdarīt kādu darbiņu, ja nevajag celt, nest, vai kaut kur iet. Regulāri un ilgstoši viņam laiks jāpavada slimnīcās. Visus ar ārstēšanos saistītos jautājumus nokārtojot sieva, jo pašam ar atmiņu reizēm rodoties traucējumi. Tagad ar jums sarunājos, bet pēc laiciņa varbūt būšu aizmirsis, ka ar jums iepazīnos, viņš saka.

Ģimene dzīvo piektajā stāvā. Vitālijs bez citu piepalīdzēšanas nevar nokāpt pa kāpnēm, lai izietu svaigā gaisā. Līdz ar to ir ierobežots sava mājokļa četrās sienās. Vienīgā iespēja baudīt vasaru ir uzturoties lodžijā.

Kristīne stāsta, ka tētīm pensija ir maza, bet daļa no ik dienas lietojamiem medikamentiem ļoti dārgi. Viņai zēl mamma, kurai tik stipri jānopūlas, lai ģimene neciestu trūkumu.

Esam jūs apmeklējuši un aicinājuši ierasties sociālajā dienestā, pastāstīt par savām problēmām, ja tādas ir, Vitālijam atgādina Preiļu novada domes sociālā darbiniece Anastasija Vinogradova.

● Didriksonu ģimenē lomas pamazām mainās. Kristīne izaugusi un sāk uzņemties atbildību par tētī Vitāliju, kurš kādreiz auklēja un loloja meitu.

Tomēr ģimene pagaidām tiek galā saviem spēkiem. Sociālais dienests ir gatavs risināt jautājumu par aprūpētāju, ja tāda vajadzība radīsies. Tādos gadījumos, ja ģimenes

locekļi strādā un viņu ienākumi to atļauj, par aprūpētāju pienākumiem gan nāksies dalēji vai pat pilnībā maksāt pašiem, skaidro Anastasija. Tas atkarīgs no ģi-

menes ienākumiem. Sevišķi šajā gadījumā, jo meita tiek uzskatīta par pieaugušo un vairs it kā neietilpst ģimenes aprūpējamo locekļu grupā.

Skolotājs kļuvis par sava dzīvokļa gūstekni

● 73 gadus vecais bijušais pedagogs Aloizija Zeiza nesūrojās par savu iztikšanu. Un tomēr, — varbūt viņa bijušie skolnieki vēl atceras savu matemātikas skolotāju, dzīvē ir tālu tikuši un varētu savam skolotājam sagādāt kādu jauku pārsteigumu, vienkārsā, cilvēcīgā veidā — ar kādu našķi, augļu groziņu...

Pie ALOIZIJA ZEIZAS dzīvokļa durvīm kādā no Rēzeknes ielas piecstāvu namiem sastopam Anastasiju Blūzmu, kura mājas aprūpētājas statusā apmeklējusi 75 gadus veco vientuļo pensionāru. Aloizija Zeiza dzīvokli valda spodrība un kārtība. Tas ir gan aprūpētājas, gan arī paša mājokļa saimnieka, otrās grupas invalīda nopelns. Esmu pieradis dzīvot kārtīgi, viņš saka un stāsta, ka cenšas, lai pēc tam, kad sociālā darbiniece izmazgājusi grīdas un noslaucījusi putekļus, istaba saglabātu spodru izskatu līdz nākamajai reizei.

Aloizija darba mūžs aizvadīts skolās. Viņa manieres, runas veids, izturēšanās ir raksturīgas pedagogam — inteligenta, ar cieņu pret sarunas biedru. Par sevi viņš saka:

— Dzīvoju ar grūtībām. Veselības stāvoklis slikts. Pārciests gūžas kaula lūzums, radusies sirds aritmija, piemeties reimatisms, sāp kaulu locītavas.

Preiļos kooperatīvo dzīvokli nopirca, kad kļuvis par invalīdu. Pārcēlies no pēdējās darba vietas Pelēcu pamatskolā uz Preiļiem.

Aloizija Zeiza jūtas apmierināts ar sociālās aprūpētājas veikumu. Viņam pedantiski uz lapiņas atzīmēti visi apmeklējumi pa datumiem. Aprūpētāja ierodoties des-

mit reizes mēnesī uz divām stundām. Par to viņai tiek maksāts no domes budžeta līdzekļiem, bez tam ik mēnesi invalīds no savas pensijas piemaksā pa diviem latiem. Kas tiekot norunāts, to arī veicot: sagādājot produktus, veicot komunālo pakalpojumu rēķinu apmaksu, reizi nedēļā uzskopjot telpas. Gatavojot pats. Tie ir vienkārši ēdieni, saka sirmmais skolotājs, reizi nedēļā piens un reizi — gaļas zupa, kā arī kartupeļi ceptā un vārītā veidā, jo neko garšīgāku pēc komunālo maksājumu veikšanas viņš nevarot atļauties. Parādus par dzīvokli nepieļaujot. Gul-tas veļu izmazgājot kaimiņiene savā veļas mašīnā, bet apģērbus — aprūpētāja.

Pedagoga darbā Aloizija aizvadījis 41 gadu. 25 gadus no tiem nostrādājis kā direktors Krāslavas rajonā Asūnes skolā, pēc tam par matemātikas skolotāju Niedru un Pelēcu pamatskolā Preiļu rajonā.

Aloizijam tagad galvenās problēmas rada tas, ka dzīvoklis atrodas piektajā stāvā, un viņš kļuvis par gūstekni pats savā dzīvoklī. Dzīvokļa pārdošana un nopirkšana pirmajā stāvā viņa spēkiem nav veicama. Kaut arī sirmgalvis labprāt izietu ārā, svaigā gaisā, no šīs vēlēšanās viņam jāatsakās. Ja kāds viņam palīdzētu atrisināt šo jautājumu, justos priecīgs.

Pārliecināts, ka palīdzību neviens nesniegs

● Viktors Pudāns tā arī palika sava noslēgtībā un pie pārliecības, ka viņam, pirmās grupas invalīdam, nav, no kā gaidīt palīdzību. Nekādus solījumus vairāk par ieteikumu «rakstiet iesniegumu, dome izskatīs», nevarēja dot arī sociālā aprūpētāja Anastasija Vinogradova.

VIKTORA PUDĀNA mājas durvis pēc klauvējiena neatveras, taču dzirdams, ka iekšienē skan mūzika un kāds rosās. Pēc labi paskaļas piedauzīšanas pie loga rūs saimnieks uz sliedīšu tomēr parādās. Aicina iekšā. Pirmās grupas invalīds ir mazrunīgs, atbildes saņemam lakoniskas un neko lieku, kas nav jautāts, viņš par sevi nestāsta. Pirms desmit gadiem pārcietis insultu, pēc kura ķermeņa kreisā puse tā arī nav atguvusi normālas kustību spējas. Dzīvo viens. Pūlas ar visu tikt galā, kā vien varēdams, saviem spēkiem. Pilsētā dzīvo arī viņa māsa. Tā uzņēmusies lielu daļu no invalīda rūpēm, kas attiecas uz ārpus mājām darāmām lietām. Pēc produktiem Viktors uz veikalus cenšas aiziet pats. Daļēji arī tāpēc, lai īsinātu garo dienu. Arī ar krāsas kurināšanu saimnieks kā nekā tiek galā. Bet, piemēram, zābakus aizšņorēt ar vienu roku nevar. Un tā katru rītu ar uzvilktiem zābakiem dodas pie viena no kaimiņiem, kas palīdz sasiet šņores. Dzīvesbiedre pirms pāris gadiem

mirusi. Droši vien tas bija smags zaudējums, jo viņam nācās palikt šādā, bezpalīdzīgā stāvoklī, jautājam Viktoram Pudānam. Nē, nē, viņš atmet ar roku. Sieva vīru pagalam nomocījusi. Bieži iedzērusi, un no tā mājās radušās dažādas nebūšanas. Tagad esot gan mierīgāk, gan klusāk un kārtīgāk, viņš saka. Dēls dzīvojot Jūrmalā, viņam tur sava ģimene.

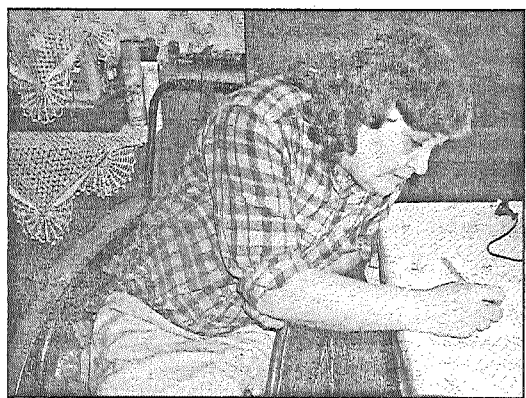
Esot uzticējies domei un griezes tajā pēc palīdzības, stāsta invalīds. Taču viņa lūgums noraidīts ar ieganstu, ka invalīds saņemot pietiekoši lielu pensiju, proti, vairāk nekā 60 latus. Uz Ziemassvētkiem saņēmis vienreizēju pabalstu 20 latu apmērā. Taču pēc saņemtā noraidījuma invalīdā saglabāties aizvainojums, kas tik drīz nepāries. Vairāk domi viņš nevēloties traucēt. Sociālā darbiniece Anastasija Vinogradova stāsta, ka varētu rakstīt iesniegumu un lūgt daļēju kompensāciju par ārstēšanās izdevumiem slimnīcā, bet invalīdam vairs nav ticības, ka viņu uzklausīs. Arī par aprūpētājas pienākumu veikšanu māsa varbūt varē-

tu cerēt uz samaksu, taču tam ir nepieciešamas dažnedažādas izziņas. Tēvam skaitās likumīgs apgādnieks — dēls. Tāpēc viņam būtu jāsavāc izziņas par dēla izpelni, ko viņš saņem gadījuma darbos Jūrmalā, par savu veselības stāvokli, par 65 gadus vecās māsas ienākumiem, jāuzraksta iesniegums. Kā šie «papīru darbi» izdarāmi cilvēkam ar apgrūtinātām pārvietošanās spējām, kuram kājas jāapauj ar kaimiņa palīdzību, ir stipri neskaidrs. Godīgi sakot, domes darbinieces stāstījumam par birokrātiskajiem iesniegumu ceļiem pa komisijām un izskatīšanām, grūti izsekot pat žurnālistam, un redzams, ka invalīds tajos pat neieklāsās. Pārāk sarežģīti. Nav viņam pa spēkam iet, meklēt un kārtot. Un, acimredzot, vēl tālu līdz laikam, kad sociālā palīdzība būs ne tikai produktu atnešana no veikala vai vienreizēja pabalsta izsniegšana, bet arī tieša birokrātisko dokumentu kārtošanas uzņemšanās.

Kad rūgtuma kauss pārpārēm pilns

Kādā Varakļānu ielas mājā divām sievietēm — mātei **PELAGEJAI PROKOFJEVAI** un meitai **IJAI VOROBJOVAI** sirdis ir pārpārēm pilnas ar rūgtumu. Tik ļoti, ka viņas vairs nespēj mierīgi runāt, bet savu sakāmo izkļiedz kliegšus. Ir vairāk nekā skaidrs, ka 75 gadu vecumā mātei meitas — pirmās grupas invalīdes, kas ir cilājama un pilnīgi nespējīga aprūpēt sevi, kopšana vairs nav pa spēkam. Pēc nelaimīga brauciena ar automobili un avārijas, toreizējā jaunā pārdevēja kļuva par invalīdi. Pirmajos gados viņas kopšanā palīdzēja vīrs. Nu jau pirms laba laika viņš devies mūžībā.

Mātei Pelagejai mūžā smagu pārbaudījumu ticis pārpārēm. Viņas pašas vīrs bija kara invalīds. Meita kļuva par invalīdi, znots nomira. Otrā meita saslima ar neārstējamu slimību un arī nomira. Par bāreņiem kļuva divi mazdēliņi. Tagad viens no viņiem ar ģime-ni dzīvo un strādā Olainē. Vis-

● Pirmās grupas invalīde Ija Vorobjova bez ticības, tomēr ķērās pie kārtējā iesnieguma uzrakstīšanas Preiļu novada domes sociālajam dienestam.

maz par viņu vecmātei sirds priecājas. Jaunāko mazdēlu tur pie sevis mājās. Pūsis ir abu sieviešu atspaidis smagāko saimniecības darbu veikšanā. Ikdienīšā pirts kurināšana, ūdens sildīšana, autiņu mazgāšana, izžāušana, mainīšana ir darbi, ko gadu desmitiem māte veikusi pacietīgi un ar mīles-

tību pret savu sakropļoto bērnu, tāpat kā to darītu visas mātes. Gadu gadiem, kamēr nebija uzcelta pirts, drēbes skalojusi aukstā ūdenī. Bieži slimojusi ar pneimoniju. Bet nu vecums un smagie darbi ir atstājuši savu iespaidu. Redzams, ka mātei tas viss vairs nav pa spēkam.

Atsūtīja mums dome aprūpētāju, ar sašutumu stāsta māte un meita. Solījās logus iztīrīt, produktus atnest. Bet mums palīdzība vajadzīga, lai autiņus izmazgātu, meitu izceltu no ratiem, paceltu, pagrieztu, apguldītu, apģērbtu.

Redzams, cik ļoti māte cenšas mājās uzturēt kārtību un tīrību. Atsedz segas meitas gulvietā, pa-

rāda, kā jāizvieto riņķi, lai nebūtu izgūļējumi. Skaidrs, ka svešs cilvēks nekad tik rūpīgi vairāk nekā 30 gadus nespētu kopt ratiņkrēslam piesaistītu cilvēku. Varbūt mājas aprūpi varētu noformēt uz mazdēla vārda, piemaksāt viņam? Viņš ir mazdēls, viņam nepienākas, šādi pamatots noraidījums. Īstenībā invalīdei puisis ir tikai māsas dēls.

Nesaņemam absolūti nekādu palīdzību, raud māte. Mums domē atbild, — jums katrai pensija pārsniedz 60 latus. Esmu smagi strādājusi, pensiju nopelnījusi pati savām rokām, bet tādām, kurš nav lāgā strādājis, kuram maza pensija, izrādās, ir vairāk tiesību uz palīdzību. Kāpēc tāda netaisnība, viņa jautā. Ja ievietotu pensionātā, tad aprūpēšanai būtu vajadzīgs vēl vairāk līdzekļu, kuri valstij at-rastos, bet, ja cilvēks pats rūpjas par savu bērnu, viņam palīdzība nepienākas? Bija laiks, kad

mātei par invalīdes kopšanu ik mēnesi piemaksāja. Tagad šī piemaksa noņemta. Kāpēc, viņa īsto iemeslu nezina.

Uz Pelagejas Prokofjevas jautājumiem atbildes nav. Pašreizējie likumi patiešām ir tādi, ka vecākiem par saviem bērniem jā rūpjas līdz sirmam vecumam. Pat rūpus rāpojojot. Šāds stāvoklis šajās mājās var pienākt pavisam drīz. Ne reizi vien iepriekšējos gados abas sievietes lūgušas palīdzību invalīdes aprūpēšanas organizēšanā, bet saņēmušas noraidījumu. Vai tagad situācija mainījusies? Vai jaunizveidotais sociālais dienests atradīs iespēju abām sievietēm sniegt palīdzību? Viņas netic. Un tikai pēc ilgas ierunāšanas un solījuma, ka «Novadnieks» sekos šī jautājuma tālākai risināšanai. Ija ir ar mieru Anastasijas Vinogradovas vadībā uzrakstīt jaunu iesniegumu Preiļu novada domei ar lūgumu pēc palīdzības.

LĪVĀNU NOVADĀ

Veidos Līvānu novada teritorijas plānojumu turpmākajiem 12 gadiem

Līvānu novada dome saņēmusi prasīto valsts mērķdotāciju pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādei 9600 latu apmērā, kas ļaus jau šogad pilnībā izstrādāt teritorijas plānojumu visam Līvānu novadam. Prioritāti teritorijas plānojumam domātās mērķdotācijas saņemšanai Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija devusi tieši novadu pašvaldībām.

Pirms četriem gadiem izveidotajai Līvānu novada pašvaldībai vienota teritorijas plānojuma nebija, taču tas bija ļoti nepieciešams, lai plānotu, katra konkrētā zemes gabala labāko pielietojuma veidu, skaidro Līvānu novada domes attīstības plānošanas galvenā speciāliste **Marika Rudzīte**. Kopējās teritoriālpilāna izstrādes izmaksas svārstās ap 16 000 latu. Daļu no tās — 4 800 latu Līvānu novada dome ieguvusi, startējot PHARE 2001 finansētājā projektā «Ilgttermiņa stratēģiju ieviešana Līvānu novada ekonomiskajā attīstībā». 2004. gada budžetā šim mērķim tiks paredzēts arī līdzfinansējums 1 600 latu apmērā, taču esošie līdzekļi nebija pietiekami apjomīgā plānojuma izstrādei, tādēļ tapa pieteikums valsts mērķdotācijas saņemšanai, kas ministrijā arī tika atzīts par atbalstāmu. Valsts novada teritorijas plānošanai atvēlējuši 9600 latu, no kuriem puse jau ieskaitīta pašvaldības kontā, bet otra puse tiks piešķirta pēc plānoto pasākumu pabeigšanas.

Teritorijas plānojuma veikšanai konkursa kārtībā pieteikušies trīs pretendenti, taču firmu, kas veiks šos darbus, janvāra vidū paziņos Finanšu ministrija. Tad arī tiks slēgts līgums par plānojuma izstrādi. Viena no prioritātēm pretendentu atlasē ir vēlme koncentrēt novada teritorijas plānojumu uz biznesa attīstībai labvēlīgu zonu izveidi, kā arī kultūras un dabas mantojuma saglabāšanu.

Paredzams, ka novada teritorijas plānojuma izstrāde tiks pabeigta līdz šī gada beigām un tas būs ar perspektīvu turpmākajiem 12 gadiem. Plāns sevi ietvers aprakstošo daļu, tematiskās kartes, topogrāfisko plānu, kā arī apbūves noteikumus. Tas nozīmē, ka turpmāk katram, kurš vēlēšies, piemēram, būvēt māju vai veikalu, nāksies saskaņot savu ieceru, rēķinoties ar teritoriālpilānojumā paredzēto konkrētās vietas izmantošanas mērķi. Arī potenciālajiem investoriem, izmantojot aprakstus un precīzas kartes, būs iespējams novērtēt, vai izvēlēta vieta atbilst viņu biznesa iecerēm.

Apbalvos novada aktīvākos sportistus

16. janvārī Līvānu novada kultūras centrā tiks sumināti gada labākie sportisti, kas nesusi Līvānu novada vārdu Latvijā un pasaulē.

aizrit tē-

Apbalvojumi un naudas prēmijas tiks pasniegtas par veiksmīgiem startiem vieglatlētikā, dambretē, basketbolā, volejbolā, futbolā, sporta dejās, tūrismā, tekvon - do, džudo, kikboksā un ratiņbasketbolā invalīdiem. Kopējā prēmijām atvēlēta summa ir 535 lati, naudas balvas apmērs svārstās no 10 līdz 50 latiem.

«Dziedinošā gaisma» mākslas mīļotājiem

No šodienas, 14. janvārī, Līvānu mākslas skolas izstāžu zālē Līvānos, Rīgas ielā 12 apskatāma mākslas zinātnieces Rutas Štelmaheres studijas gleznu un grafikas izstāde «Dziedinošā gaisma», kā arī mākslinieces Inetas Dzirkales keramika. Savukārt izstāžu zāles otrā stāva galerijā apmeklētājiem atvērta Jēkabpils mākslas skolas pedagoga darbu izstāde. Īpaši aicināti skolēni un citi mākslas mīļotāji. Izstāde būs apskatāma vienu mēnesi katdienu no 12.00 līdz 17.00, arī sestdienās un svētenās.

Ginta Kraukle,
Līvānu novada domes
preses sekretāre

pildit

Pieminēsim 1991. gada janvāra notikumus

Latvija savu brīvību atguva barikādēs. Desmitiem tūkstošu cilvēku bija gatavi ziedot dzīvību, lai aizstāvētu ikvienai tautai un ikvienai valstij svēto neatkarību un demokrātiju. Šo ideju vārdā 1991. gada barikāžu dalībnieku atbalsta fonds nodibināja īpašu piemiņas zīmi. Atbilstoši LR Saeimas pieņemtajam likumam «Par 1991. gada barikāžu dalībnieku piemiņas zīmi» tā tiek pasniegta cilvēkiem par viņu drosmi un nesavtību, ko viņi apliecināja tajā trauksmainajā lielo pārmaiņu laikā. Pirmie šo zīmi 1996. gada 20. janvārī saņēma astoņu bojā gājušo cīnītāju ģimenes locekļi. 2002. gada 11. janvārī piemiņas zīme tika pasniegta arī 116 Preiļu rajona iedzīvotājiem. Ar Saeimas pieņemto likumu piemiņas zīmei piešķirts valsts apbalvojuma statuss – mūsu valstī tāds vēl ir tikai Triju zvaigžņu ordenim.

No Vārkavas novada Rožkalnu pagasta iedzīvotāja **Jāņa Vingra** atmiņām:

— Kad ar trolejbusu devāmies uz Zaķusalu, tur jau bija sapulcējušies vairāki simti cilvēku. Televīzijas ēkā notika reģistrācija. Sēdējām pie ugunsкура, pārrunājām dažādu dzīves gadījumus, dziedājām. Vakara gaitā mūs intervēja žurnālisti. Viens no

● Barikāžu piemiņas zīme.

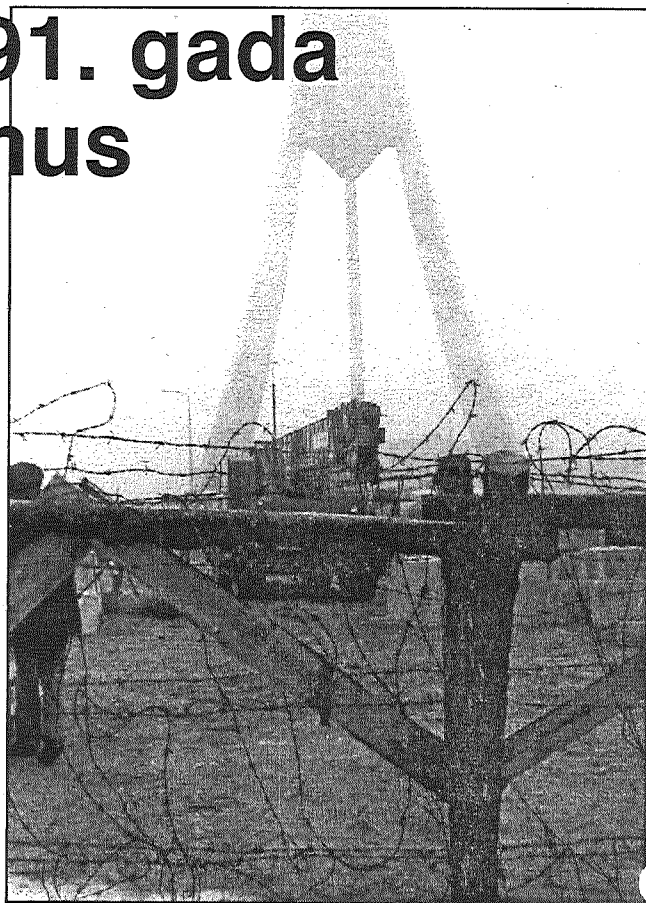
jautājumiem bija – kāpēc jūs šeit visi esat? Es atbildēju, ka te stāvu par Tēvzemi un brīvību.

Rīgas un tuvākās apkārtnes iedzīvotāji mums piegādāja malķu, siltu tēju un ēdienu.

Es ceru, ka nekad neko tamlīdzīgu man nevajadzēs piedzīvot.

No Preiļu novada iedzīvotāja **Jura Pastara** atmiņām:

— Es, triju bērnu tēvs, tajās dienās nevarēju būt vienaldzīgs. Nebiju pirmais, kas devās uz Rīgu celt barikādes. Mana sirdsapziņa teica – jābrauc, jābūt kopā ar tiem, kas lej savas asinis par neatkarību. Tāds bija arī mūsu novadnieks Roberts Mūrnieks, kas krita no omonieša lodes. Braucot uz Rīgu, nebija pārliecības, vai atgriezīsos, taču ģimene manam lēmumam pretī nestājās. Televīzi-

● Skats uz Latvijas televīzijas torni 1991. gada janvāra barikāžu laikā. Barikāžu dalībnieka, preiļieša **Gunāra Vilcāna** foto.

jas raidījumos redzētais lika saprast, ka katrs cilvēks, kas sajūt cieņu pret savu valsti, ir vajadzīgs galvaspilsētas svarīgākajos objektos.

Kā latgalietis es nekad nevarēju iedomāties, ka latviešu tauta var būt tik saliedēta un vienota. Jau pirmajā mirklī jutāmies kā vienas ģimenes locekļi, dalījām vienu tējas krūzi, vienu cigarešu paciņu. Pagājuši desmit gadi (*atmiņas*

pierakstītas 2001. gada 15. janvārī), pašreizējā situācija liek vilties, jo toreiz likās, ka arī turpmāk būs visi vienoti kā barikādēs. Pārāk maz Latvijā ir vienotības un labestības. Tas attiecas visvairāk uz mūsu sirdsapziņu.

(Izmantoti Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja materiāli)
L. Kirillova

Valsts zaudē savus mežus

Viena no Latvijas valsts lielākajām bagātībām ir meži. Pēdējo desmit gadu laikā simti un tūkstoši hektāru privāto un valsts mežu tikuši nežēlīgi izcirsti, to vietā atstājot klajumus. Tikai retajā vietā tiek stādīti jauni kociņi, kas izaugs un kļūs par lietaskokiem pēc daudziem gadu desmitiem. Taču ir vēl kāda lieta – mežu īpašumtiesības. Tās kāro daudzi, tajā skaitā arī pašvaldības. Loģiski, ka rodas jautājums, kas ir labākais mežu apsaimniekotājs – valsts, pašvaldība vai privāti- pašnieks.

Žurnāls «Nedēļa» decembrī publicēja Māra Zandera rakstu par Latgalē uzvirmojušajām kaislībām ap mežu resursiem Balvu rajonā. Runa ir par deviņdesmito gadu sākuma notikumiem, kas var radīt precedentu ar tālejošām sekām visas valsts mērogā, jo toreiz prasmes ievērot visas juridiskās nianšes pietrūka arī citu Latvijas novadu mežziņiem. Piedāvājam «Novadnieka» lasītāju uzmanībai saīsinātu šīs publikācijas atstāstu.

2002. gada janvārī Balvu rajona Rugāju pagasta padome nolēma atcelt savu

priekšgājēju – Rugāju pagasta Tautas deputātu padomes – 1992. gada lēmumu nodot Rugāju, Balvu un Tilžas mežniecībām pastāvīgā lietošanā zemi 10 556,5 hektāru platībā. Lēmuma atcelšanas iemesls – tolaik zeme piešķirta mežniecībām, kas nebija juridiskas personas, nevis Žiguru virsmežniecībai, kas bija juridiska persona. Pašvaldība uzskata, ka tiesības pieprasīt zemi, tajā skaitā arī mežus, bija *augstākajai priekšmežniecībai* virsmežniecības personā, nevis mežniecībām, lai gan valsts intereses pārstāv gan vieni, gan otri.

90. gadu lēmumu kopijas rakstīts, ka ir izskatīts jautājums par zemes piešķiršanu Žiguru virsmežniecībai un attiecīgajai mežniecībai, tomēr nolēmuma daļā minēta tikai attiecīgā mežniecība. Izrādās, ka tā bijusi nianse ar tālejošām sekām – gadiem ilgi ap šiem mežu resursiem turpinās cīņa.

Pirmais mēģinājums samazināt mežniecību rīcībā nodotās platības Rugāju pagastā notika jau 1997. gadā. 2001. gadā situācijā iejaucās LR Ģenerālprokuratūra, kas iesniedza protestu pret zemes platību samazināšanu par 3324,9 hektāriem. Situācijai ir tiesiskais izvērtējums, kas gan neliedza pagasta padomei pēc mēneša atkal ķerties

pie mežu pārdales, turklāt vēl lielākā mērogā.

Kad VAS «Latvijas meži» nolēma padomes lēmumu apstrīdēt, 2002. gada martā Balvu rajona tiesa nostājās pagasta pusē un uzņēmuma sūdzību nolēma atstāt bez virzības. Savukārt jau maijā tā pati tiesnese pasludināja lēmumu, ka «Latvijas meži» sūdzība ir apmierināma, bet pagasta padomes 2002. gada 24. janvāra lēmums atceļams.

Tomēr ar to cīņa par mežiem nebeidzās, jo nomaļo pagastu pārstāvēja Rīgas advokāts Ainis Līdacis. 2002. gada 17. jūnijā viņš iesniedza apelācijas sūdzību. Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija apelāciju 2002. gada 25. oktobrī noraidīja, tomēr Rugāju pagasts nepadevās – 6. decembrī tika iesniegta kasācijas sūdzība Augstākās tiesas Senātam, turklāt pagastam parādījās sabiedrotais Valsts zemes dienesta ģenerāldirektora Gunta Grūbes personā. 2003. gads paralēli iesākās ar līdzīgām kaislībām tajā pašā Balvu rajonā, tikai Susēju pagastā.

Cīņas par Balvu mežiem sīvums un iesaistīto pušu kvalifikācija ļauj piekrist tiem nozares ekspertiem, kuri uzskata: konkrētajā gadījumā notika mēģinājums īstenot, ciniski izsakoties, pilotpro-

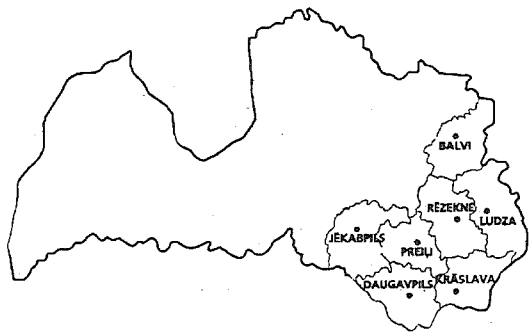
jektu, kas izdošanās gadījumā ļautu nodot vērtīgas zemes un mežu resursus pašvaldību rīcībā uz valsts ietekmes samazināšanas rēķina.

Pēdējos mēnešos redzamākā šīs cīņas daļa ir diskusijas starp Zemkopības ministriju un «Latvijas valsts mežiem» no vienas puses un Valsts zemes dienestu no otras puses jūras piekrastes zemju jautājumos. Tās viss liecina, ka zemes īpašumu tiesiskais statuss Latvijā arī pašlaik bieži vien ir neskaidrs un diskutabls, tādēļ strīdi starp valsts institūcijām turpinās, jo ikviens tiesisks precedents var radīt priekšrocības kādam no oponentiem.

Var jautāt, kas gan tik slikts, ja zemes un meži nonāk pašvaldību īpašumā, jo vai nu vienmēr valsts ir tas labākais to apsaimniekotājs. Problēma ir tā, ka pašvaldība objektīvi ir vairāk ieinteresēta gūt ātrākus ienākumus no šiem resursiem, tādēļ tie drīz vien nonāk privātpersonu īpašumā. Savukārt privātpersonu plāni – un, taisnību sakot, te nav nekas pārmetams konkrētajam cilvēkam – bieži vien atšķiras no sabiedrības vispārīgajiem priekšstatiem par dabas vides saglabāšanu un publisku pieejamību.

Sagatavoja
L. Kirillova

KAIMIŅU RAJONOS

Papagailis Arnolds atradis sev mājas

Rēzeknes universālveikala zooveikala nodaļā ilgu laiku bērņus un pieaugušos kā magnēts pievilka liels papagailis Arnolds. Par prieku nodaļas apmeklētājiem viņš ar knābi šķēla uz pusēm viscietākos riekstus, bārās ar tiem, kuri, tuvu būrim pienākuši, putnam neko garšīgu nedeva.

Nesen papagailis Arnolds no veikala pārcēlās uz pastāvīgām mājām. Par ļoti lielu naudu putnu nopircis kāds rēzekniecis.

«Rēzeknes Vēstis»

LUDZAS RAJONĀ

Zemūdens pasaulē cilvēks ir tikai viesis

Ludzānietis Valērijs Petrovskis decembrī atgriezās no divu nedēļu brauciena uz Sinajas pussalu Ēģiptē. Protams, jebkurš tūrists vēlas apskatīt nepazīstamas valsts ievērojamākās vietas, papērtīt tās vēsturi. Taču Valērijam bija vēl viens mērķis – daivings (zemūdens peldēšana – red.).

Nekad nebiju domājis, ka dzelmē ir tik skaisti

Daivings ir zemūdens peldēšana. Kā stāsta Valērijs, ar vārdiem var izteikt tikai tehnisko šīs nodarbes pusi, taču, lai atklātu zemūdens pasaules burvību, cilvēka āru krājums ir pārāk nabadzīgs. Īo, kas notiek dzīlēs, vienkārši ir jāredz.

Viss sākās...

Viss sākās pirms četriem gadiem, kad kopā ar draugiem Valērijs ceļoja pa Vidusjūru. Kāds piedāvāja ienirt.

— Mans tēvs bija dienējis ūdenslidējos. Tāpēc kaut ko jau biju dzirdējis. Taču tas, ko ieraudzīju, pārspēja visas manas fantāzijas.

Silto jūru zemūdens pasaule krasi atšķiras no piemēram, Baltijas jūras. Vēl lielāka atšķirība ir starp saldūdens un sālsūdens dzīvi. Esmu mēģinājis nirt arī Latvijas ezeros, taču jāatzīstas, ka sajū-

● Ļoti nozīmīgs zemūdens peldētājiem ir kvalitatīvs ekipējums. Attēlā Valērijs Petrovskis ar meitu Olgu Sinajas pussalas ūdeņos.

tas nav no patīkamajām. Lai pietiekami dziļi ienirtu sālsūdenī, nepieciešami pat speciāli smagumi, bet saldūdenī, šķiet, ka pats ūdens velk uz leju. Arī redzamība ir daudz sliktāka.

Esmu niris Egejas, Sarkanajā un Vidusjūrā. Piemēram, Egejas jūrā, kur it kā nogrimusi leģendārā Atlantīda, dibens ir nelīdzens, milzum daudz alu, grotu, zemūdens klinšu vilināt vilina nīrējus ieskatīties, kas tajās mīt. Taču neprofesionāliem nīrējiem tas ir stingri aizliegts.

Savukārt Sarkanā jūra ir vissiltākā. Ūdens temperatūra tur ir ap plus 26 grādiem. Silto straumju ietekmē tur ir daudz dažādu koraļļu. Rodas sajūta, ka zivju tur ir tik daudz, cik pie mums odu mežā. Krāsu gamma ir plaša un neparasta, reizēm pat negribas ticēt savām acīm, ka zivs vai koralis varētu tā izskatīties. Taču jāatceras, ka zemūdens pasaule ir iekārtota tā, lai brīdinātu tās iemītniekus par briesmām. Piemēram, jo spilgtākā krāsā ir zivs, jo bīstamāka tā ir. Nezinātāji var gūt bīstamu traumu, pat tikai pieskaroties kādam koralim.

Galvenais nīrēju likums ir: ar acīm skatīties, ar rokām neaiztik.

Nirt ir jāmācās

Zemūdens peldēšanu nevar uzsākt uz savu roku. Ārzemēs, kur ar nīrēju apmācīšanu nodarbojas speciālas firmas, valda ideāla kārtība. Sākumā cilvēks drīkst nirt ne dziļāk kā 10 metrus. Taču pirms tam ir jānoklausās speciāls apmācības kurss. Cilvēks saņem sertifikātu, speciālu žurnālu, kurā tiek reģistrēta katra ieniršana.

Tiem, kas vēlas nirt dziļumā līdz 35 metriem, ir jābeidz piecu dienu kursi, kas ietver arī praktiskās nodarbības, un jāsaņem apliecība.

Tā kā ceļojumā biju devies kopā ar divpadsmitgadīgo meitu Olgu,

gribēju, lai arī viņa izbauda ūdens dziļū jaukumus. Noskaidroju, ka bērni drīkst nirt pat no sešu gadu vecuma. Olgai šī nodarbe ļoti patika. Viņa ir drosmīga meitene, gan ar izpletņiem, gan ar zirgu prot jāt. Tagad iepazīsusi arī zemūdens pasauli septiņu metru dziļumā.

Veca patiesība vēsta, ka vairāk slīkst tieši tie, kuri labi prot peldēt, kuri ir pārāk pārliecināti par savu spējam. Tāpēc arī profesionāļi nekad nenirist vienatnē.

Niršanai domātais ekipējums maksā vismaz pusotru tūkstoši latu, daudz izdevīgāk to ir izīrēt. Ārkārtas gadījumos, kad ir nepieciešams uzpeldēt, ar speciālu pogu gaiss no balona tiek novirzīts uz glābšanas vesti, tā uzpušas, uz cilvēks kā korķis tiek izmests virs ūdens.

Sāļajā ūdenī ķermenim iegrīmt ir grūti, tāpēc nīrējam tiek piestiprināta speciāla josta ar smagumiem, kuri palīdz iegrīmt ātrāk. Piemēram, man tika piestiprināti 18 kilogrami, ko zem ūdens pilnīgi nejutu. Taču šī viegluma sajūta ir mānīga. Pavadīt četrdesmit minūtes zem ūdens ir tikpat kā ar velosipēdu nobraukt 30 kilometrus. Pēc niršanas, uzkāpis uz klāja, redzētā iespaidā vēl jūties žirgts, taču pēc kāda laiciņa rodas tāds nogurums, ka, atgriežoties krastā,

visa nīrēju grupa jau gul.

Nirstot pirmo reizi, bailes neizjutu, bija tikai neliels satraukums un vēlēšanās apskatīt pēc iespējas vairāk. Laiks zem ūdens rit daudz ātrāk. Vispār dienā var ienirt divas reizes, bet kopējais zem ūdens pavadītais laiks nedrīkst pārsniegt pusotru stundu.

Zem ūdens jājūtas drošam

Drošības sajūta ir viens no galvenajiem nosacījumiem. Ir jāuzticas instruktoriem. Nekas sliktas nevar notikt, ja nepārkāpj noteikumus. Tūristam atliek tikai tiksmīnāties par skaisto zemūdens pasauli.

Atbilstoši savai sagatavotībai, nīrējs var izvēlēties, nirt atklātā ūdenī, priecāties par koraļļiem un zemūdens faunu, vai arī ienirt, lai apskatītu nogrimušu kuģi vai galeru. Zemūdens tūristu pievilināšanai daži kuģi pat tiek speciāli nogremdēti. Ļoti daudz ko nosaka biznesa intereses.

Rezumējot šī ceļojuma iespaidus, esmu secinājis, ka cilvēks zemūdens pasaulē ir un paliek tikai viesis, kurš var paciemoties un klusi aiziet. Pat mazākā zivtiņa dzelmē ir karalis salīdzinājumā ar tevi. Zem ūdens ir cita pasaule, un cilvēks tajā nedrīkst neko mainīt.

«Ludzas Zeme»

BALVU RAJONĀ

Pifs glābj Balvus

Savdabīgi beidzās balvenieša Egon Matisāna un viņa četrkājainā drauga Pifa sestdienas pastaiga Balvu parkā. Pie Balvu pamatskolas suns atrada lapsas līķi. Kā apzinīgs pilsonis E. Matisāns nosprieda, ka līķim skolas tuvumā

nav vietas, bet nezināja, kam zvanīt un ko informēt. Zvanīju gan veterinārajam, gan uzziņu dienestam 118, gan pašvaldības un valsts policijai, kā arī mežniecībai, diemžēl lapsu tā arī neviens nenovāca. Uzvarēja Balvu mežziņa padoms lapsu sadedzināt. Ko atlika darīt, ja līķis atradās 100 metru

attālumā no skolas un 150 metru attālumā no bērnu dārza ēdnīcas, jautāja E. Matisāns. Lapsas sadedzināšanai iztērējis trīs litrus benzīna, par kuru samaksāts akcīzes nodoklis, un trīs stundas sava laika. Neviens dienests, kas saņem mūsu nodokļa naudu, tā arī neatbrauca. Lai kaut ko sāktu darīt,

viņiem nepieciešams diskutēt, saskaņot, pārskatīt, bija sašutis balvenietis.

Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) Balvu pārvaldes inspektore žurnālistiem paskaidroja, ka par dzīvnieku līķu novākšanu atbild pašvaldība. Ja ir aizdomas par trakumsērgu, PVD veic lapsas

ekspertīzi. Tam piekrit Balvu pašvaldības policijas priekšnieks Juris Ragovskis. Konkrētajā situācijā lapsu varēja novākt valsts policija, tomēr turpmāk šādos gadījumos aicinu zvanīt pašvaldības policijai, skaidroja J. Ragovskis.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Sākums 1. lappusē

Mirušajam bija nenoteikts dzīvesveids

Aptaujājot Raiņa ielas iedzīvotājus, «Brīvā Daugava» noskaidroja, ka mājā atrastais mirušais vīrietis bijis cilvēks ar nenoteiktu dzīvesveidu. Bieži iedzēris, reizēm atradies arī ieslodzījumā. Ar kaimiņiem nekontaktējies, jo viņam bijusi sava kompānija. Taču nav bijis agresīvs un apkārtējos nav aizticis. Viņš dzīvojis kopā ar civilsievu, kura mirusi. Ilgāku laiku minēto vīrieti neredzējuši, kaimiņi nosprieduši, ka gan jau viņš pārcēlies uz dzīvi citur.

— Gados šis cilvēks bija jauns, taču piederēja pie tiem, kam patīk klaiņot, — stāstīja Raiņa ielas iedzīvotājs Viktors. — Apmēram divus gadus tika sē-

dējis cietumā. Ja uz ielas satikāties, tad apstājāties, parunājāties. Taču viņam bija savs paziņu loks. Reizēm mājā salasījās kompānija, un tad gan gāja skaļi. Tomēr pats par sevi šis cilvēks bija miermīlīgs, ne uz ko nepretendēja. Ja reizēm viņam izdevās atrast darbu, tad viņš strādāja. Tā kā viņš mājās reizēm parādījās, te atkal uz kādu laiku pazuda, tad arī nospriedām, ka dzīvesvietu atradis citur vai atkal atrodas ieslodzījumā.

Viktors atzina, ka šobrīd cilvēku vidū valda atsvešinātība — viņi iekapsulējušies savās problēmās, pārdzīvo un domā tikai par sevi. Par citiem maz vairs interesējas, īpaši, ja tas ir svešāks. Ja kādreiz vairāk tas bijis jūtams pēckara gados — ļaudis bija sirsnīgi, atvērti viens pret otru, tad pēdējo gadu laikā šī laipnība, pretim-

nākšana izteikti samazinājusies. — Ja mēs vairāk cits ar citu kontaktētos, būtu vieglāk dzīvot, — saka Viktors. — Arī problēmas būtu vieglāk atrisināt. Dzīve neliktos tik smaga, ja viens otram sniegtu palīdzīgu roku.

— Jā, mēs šobrīd dzīvojam pēc principa, ka cilvēks cilvēkam ir vilks, taču ne vienmēr pie tā ir vainīga sistēma, politiskā iekārta. Protams arī politiskajai un ekonomiskajai situācijai ir liela nozīme, taču galvenais ir tas, ka ticība iet mazumā. Ja netic Dievam, tad šajā pasaulē un ikviena cilvēka dzīvē ienāk pretējais spēks, kas grauž, demoralizē, iznīcina, — uzskata šis cilvēks.

«Viņam sava mājas puse, man — sava»

Privātmājas, kurā tika atrasta vīrieša mūmija, otrā puse ir ap-

dzīvota. Tajā pusē viena pati dzīvo kāda gados paveca sieviete Z. K. Viņa stāstīja, ka viņas vīrs un dēls ir miruši. Esot māsas, bet tās dzīvo ārpus pilsētas. Pēc vīra nāves viena mājas puse palikusi viņai, bet otra — vīra dēlam. Kopēju bērnu viņiem neesot bijis. Taču dēls no pārdzēršanās miris, un šajā mājas pusē palikusi dzīvot viņa civilsieve.

Arī viņas dzīvesveids neesot atbilstis vispārpieņemtajām uzvedības normām, arī viņa bija draugos ar alkoholu. Iegādājusies sev jaunu civilvīru Dz. Pēc viņas nāves (arī šī sieviete mira alkohola reibumā it kā sadegot no nenodzēstas cigaretes) minētajā mājas daļā palicis dzīvot viņas civilvīrs Dz.

— Nekādu darišanu man ar viņu nebija — viņam — sava mājas puse, man — sava, — stāstīja Z. K. — Reizēm pie šī cilvēka

iegāju es, bet reizēm viņš pie manis, bet reti. Zinu, ka šim vīrietim pēc viņa tēva nāves bija palicis dzīvoklis, par kuru viņš nemaksāja, mēbeles pārdeva un naudu nodzēra. Civilsievu viņš sīta. Taču viņi abi bija dzērāji. Tā, kā Dz. mājās uzturējās neregulāri, pie tam bijis cietumā, nodomāju, ka varbūt atkal kaut ko sastrādājis vai arī aizbraucis pie saviem radniekiem.

Vecā sieviete savu mājas daļu apkurina ar malku. Ieejot telpās, jūtams vienmērīgs siltums. Ēka acimredzot savā laikā ir labi būvēta, nelaiž cauri mitrumu. Ar to varbūt arī ir izskaidrojams tas, ka mājas otrā pusē esošais mirušais cilvēks mumificējās.

A. Valdmane,
«Brīvā Daugava»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Automobilis Latvijā vairs nav greznuma lieta

Latvijā jaunu automobiļu cenas sasniegušas 86% no cenām, kādas par jaunām mašīnām pircēji maksā Eiropas Savienības valstīs, liecina Eurostat apkopotā informācija.

Igaunijā un Lietuvā automašīnu cenas ir zemākas, attiecīgi 85% un 84%. ES, tajā skaitā arī kandidātvalstīs, vislētākās jaunās mašīnas ir Bulgārijā (81%) un Slovākijā (83%), bet visdārgākās – Dānijā, Norvēģijā un Kiprā, kur to vērtība pārsniedz ES vidējos rādītājus attiecīgi par 72%, 67% un 53%.

Preiļu rajona policijas pārvalde saņēmusi jaunas automašīnas

● Preiļu rajona policijas pārvalde no LR Iekšlietu ministrijas Valsts policijas saņēmusi divas automašīnas kārtības policijas dienesta funkciju veikšanai. Ar rajona policijas pārvaldes priekšnieka Roberta Šņepsta pavēli Ford Transit nodota rajona policijas pārvaldes dežurdaļai kā operatīvās vadības mašīna, bet Renault Megane – Līvānu policijas iecirkņa policijas iecirkņu inspektoru dienesta vajadzībām. Policijas darbiniekiem ir prieks par jauno tehniku, taču autotransporta problēma joprojām ir sāpīgs jautājums ne tikai Preiļu rajona policijas pārvaldē, bet arī visā valstī.

Preiļu rajona policistus tauta nenovērtēja

Akciju «Policists, kuram es uzticos» iekšlietu ministrs Māris Gulbis izsludināja 2003. gada 5. novembrī. Akcija notika no 2003. gada 10. novembra līdz 24. decembrim un tās mērķis bija apzināt un godināt tos Valsts policijas darbiniekus, kuri guvuši lielāko sabiedrības uzticību un atzinību, godprātīgi kalpojot sabiedrībai.

Akcijā «Policists, kuram es uzticos» piedalījās 539 iedzīvotāji, 164 anketas saņemtas elektroniski un 375 – pa pastu. Aktīvākie bijuši Aizkraukles rajona iedzīvotāji, no šī rajona saņemtas 72 anketas. No Valmieras rajona nobalsojuši 57 iedzīvotāji, Limbažu – 47, Madonas – 40, Kuldīgas – 30, Krāslavas – 29.

Kopumā nobalsots par 175 Valsts policijas pilsētu un rajonu policijas pārvalžu darbiniekiem.

Dažos rajonos, kaut gan daudzi iedzīvotāji bija sūtījuši savas anketas, komisijai radās grūtības noteikt uzvarētāju, jo izvirzīti vairāki policijas darbinieki ar nelielu balsu skaitu vai arī saņemtas tikai dažas anketas. Piemēram, no Liepājas atsūtītajās anketās minēti deviņu policijas darbinieku vārdi, taču par katru no tiem nobalsojuši ne vairāk kā divi iedzīvotāji. No Preiļu rajona saņemta tikai viena anketa, no Jūrmalas – di-

vas, bet no Dobeles un Saldus rajona – pa trīs anketām.

114 anketas vērtēšanas komisija atzina par nederīgām, jo tajās nebija norādīta visa akcijas nolikumā prasītā informācija.

Nemot vērā šos apstākļus, akcijas vērtēšanas komisija grozīja akcijas nolikumu, paredzot, ka akcijas uzvarētājus noteiks pēc reģionu principa, nevis izvirzīs katrā rajona labāko policistu, kā tas bija iepriekšējos gados.

Par uzvarētājiem komisija atzina astoņus policijas darbiniekus. Šis lēmums vēl jāakceptē iekšlietu ministram Mārim Gulbim, tāpēc uzvarētāji pagaidām netiek publicēti.

PREIĻU RAJONA TIESĀ

Preiļu rajona tiesā izskatīšanai noliktās sēdes

(no 15. līdz 31. janvārim)

Laiks	Puses	Būtība
Lietas izskata tiesnese Anita Stikāne		
15. janvārī pulksten 10.00	Valērijs Ivanovs, Anna Stupāne	KL 175.p.3.d.
19. janvārī pulksten 10.00	Zinaida Dumpe	KL 177.p.2.d.
21. janvārī pulksten 11.00	Ivans Sergejevs	KL 109.p.1.d.
22. janvārī pulksten 10.00	Aleksandrs Abramovs	KL 175.p.3.d.
26. janvārī pulksten 14.30	Sergejs Iljins	KL 221.p.1.d.
27. janvārī pulksten 10.00	Mareks Dombrovskis	KL 312.p.
28. janvārī pulksten 10.00	Jurijs Indrins	KL 143.p.1.d., 175.p.3.d.
29. janvārī pulksten 10.00	Vladislavs Kabars	KL 214.p.1.d.
Lietas izskata tiesnese Rita Krēšliņa		
15. janvārī pulksten 10.00	Konstantīns Šklars	KL 175.p.1.d.
16. janvārī pulksten 10.00	Raimonds Svencis	KL 109.p.3.d.
19. janvārī pulksten 11.00	Māris Mainulis	KL 130.p.2.d.
21. janvārī pulksten 10.00	Vladimirs Romāņuks, Nodars Šabazovs, Konstantīns Paņins	175.p.3.d.
28. janvārī pulksten 10.00	Ziedonis Blaževičs-Juhņevičs	175.p.3.d., 185.p.1.d.
30. janvārī pulksten 10.00	Vitālijs Novoseļa	KL 175.p.3.d.

No 15. līdz 31. janvārim Preiļu rajona tiesā tiks izskatītas trīs prasības par parāda zaudējuma piedziņu, divas sūdzības par ceļu polijas lēmumiem, sešas uzturēdzeļu piedziņas prasības, divas laulības šķiršanas lietas, vienā gadījumā tiks skatīta lieta par goda un cienās aizstāvību, kā arī viena lieta par mantas izprasišanu.

Preiļu rajona tiesas informācija

POLICIJAS ZIŅAS

No 5. līdz 11. janvārim Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 35 notikumi: deviņas huligāniskas darbības, 10 zādzības, tajā skaitā divas zādzības no dzīvokļiem, atrasti pieci līķi bez vardarbīgas nāves pazīmēm, reģistrēti deviņi ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši trīs cilvēki, bet viens gājis bojā. Par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem sastādīti 44 protokoli.

Rušonā apzagts veikals

5. janvārī, izsitot loga stiklu un uzlaužot restes, iekļūts individuālā uzņēmuma «FAZ» veikalā Rušonas pagastā. Nozagti alkoholiskie dzērieni, tabakas izstrādājumi, šokolāde un konfektes. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Sabojāts bankomāts

5. janvārī Preiļos akciju sabiedrības «Latvijas Krājbanka» bankomātam sabojāts monitora aizsargstikls. Lietas apstākļi un materiālais zaudējums tiek noskaidrots.

Atrastas viltotas studentu apliecības

5. janvārī Līvānu policijas iecirkņa dežurdaļas telpās, veicot aizturētā, 1983. gadā dzimušā Daugavpils iedzīvotāja Aleksandra personīgo mantu apskati, tika atrastas trīs studentu apliecības ar viltojuma pazīmēm uz citu personu vārda. Materiāls nosūtīts pēc piekritības uz Daugavpils rajona policijas pārvaldi.

Brālis ar nazi sadūra māsu

6. janvārī Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļā ar durtu brūci griezās 1945. gadā dzimusi Anna. Savstarpēja strīda laikā viņai ar nazi mugurā iedūra brālis, 1953. gadā dzimušais Pēteris. Materiāls nosūtīts uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Preiļos ar automašīnu notriekta meitene

6. janvārī Preiļos, vadot automašīnu Audi-80, 1946. gadā dzimušais Leonīds notrieca gājēju, 1992. gadā dzimušu meiteni, kura ar ķermeņa sasitumiem nogādāta Preiļu slimnīcā. Notiek ceļu satiksmes negadījuma apstākļu pārbaude.

Avārija uz slidena ceļa

6. janvārī Aglonas pagastā ceļa Aglona – Jaunaglona 1. kilometrā 1967. gadā dzimušais Dai-

nis, vadot automašīnu Audi-100, uz slidena ceļa netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Bojāta mašīna, bet vadītājs ar negadījumā gūtajām traumām nogādāts Preiļu slimnīcā. Notiek satiksmes negadījuma apstākļu pārbaude.

Negadījumā cietuši divi cilvēki

7. janvārī Jersikas pagastā, vadot automašīnu Audi-100 Daugavpils virzienā, 1945. gadā dzimušais Anatolijs netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Negadījuma rezultātā automašīnas šoferis un pasažiere, 1965. gadā dzimuši Tatjana guva traumas un tika nogādāti Jēkabpils slimnīcā. Tiek veikta negadījuma apstākļu pārbaude.

Preiļos apzagts dzīvoklis

9. janvārī Preiļos, piemeklējot dzīvokļa pirmajam durvīm atslēgu un uzlaužot otrās durvis, iekļūts 1956. gadā dzimušajai Lidijai piederošajā dzīvoklī. Zagli aiznesuši līdz dažādiem jeveliem izstrādājumiem, videokameru un digitālo fotokameru. Materiālais zaudējuma apmērs tiek precizēts. Policija meklē vainīgās personas.

Nozaga virtuves kombainu un produktus

11. janvārī Līvānos no 1974. gadā dzimušās Ivetas dzīvokļa ir nozagti pārtikas produkti un virtuves kombains 45 latu vērtībā. Policija vainīgo personu noskaidrojuši, mantas atdotas īpašnieci. Tiek lemts par krimināllietas ierosināšanu.

Cietusi gājēja

11. janvārī Līvānos, vadot automašīnu Opel Astra, 1975. gadā dzimusi Andželika uzbrauca 1989. gadā dzimušajai gājējai, kura pēkšņi šķērsoja brauktuvi. Bojāta automašīna, traumas guvusi arī gājēja, kura nogādāta Līvānu slimnīcā.

Huligānisma gadījumi

✓ 5. janvārī Līvānos alkohola reibumā 1954. gadā dzimušais Vladimirs veikalā «Monika» veica huligāniskas darbības. Par to sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

✓ 7. janvārī Preiļos administratīvā pārkāpuma protokols par sīko huligānismu sastādīts 1962. gadā dzimušajam Pēterim.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Kā izjūtat pārtikas produktu cenu pieaugumu?

Jelena, pensionāre Preiļos:
— Bez šaubām, cenu pieaugums ir jūtams, un mani tas nopietni uztrauc. Pensija ir tik «liela», ka man nozīmīgs ir katrs sikums, katrs santims. Ja kādu santīmu pie pensijas arī pielika, tad desmitreiz vairāk atņems citur. Brīva laika ir daudz, tāpēc izstaigāju visus veikalus, salīdzinu produktu cenas un pārku tur, kur lētāk. Baltmaize kļūvusi dārgāka. Tirgū gan iegriežos reti, man liekas, tur produkti dārgāki.

Sanita Lepere, Sutru pagasta iedzīvotāja:
— Protams, ka mani ietekmē cenu pieaugums, lai gan tas nav sevišķi redzams – piemēram, aug maizes cenas, bet maize taču ir nepieciešama katru dienu. Par rūpniecības precēm nemaz nav ko runāt, jāskatās, ko un kad var atļauties nopirkt. Dzīvoju laukos, tāpēc daļa pārtikas produktu ir pašu saražoti. *Lai dzīvot!* Laukos cilvēki arī nevar tik daudz nopelnīt, kā pilsētās. Pavasari Latvija būs Eiropā. Solīja visādus labumus, bet gan jau redzēsim, kā būs īstenībā.

Sanita Lepere, Sutru pagasta iedzīvotāja:

— Protams, ka mani ietekmē cenu pieaugums, lai gan tas nav sevišķi redzams – piemēram, aug maizes cenas, bet maize taču ir nepieciešama katru dienu. Par rūpniecības precēm nemaz nav ko runāt, jāskatās, ko un kad var atļauties nopirkt. Dzīvoju laukos, tāpēc daļa pārtikas produktu ir pašu saražoti. *Lai dzīvot!* Laukos cilvēki arī nevar tik daudz nopelnīt, kā pilsētās. Pavasari Latvija būs Eiropā. Solīja visādus labumus, bet gan jau redzēsim, kā būs īstenībā.

Tekla, Galēnu pagasta iedzīvotāja:
— Kā tad, produktu cenas taču ietekmē katru no mums. Uz pilsētu atbraucu reti, tad arī ieeju veikalos. Patiesību sakot, arī lauku veikalos var iegādāties visu nepieciešamo pārtiku, tikai tur viss ir dārgāks nekā pilsētā. Ja mājās pašiem savs spēkis, ja ir piens, kartupeļi un sīpoli, ko piekost, tad var iztikt arī ar pensiju. Domāju, ka tā dzīvo liela daļa laucinieku.

Tekla, Galēnu pagasta iedzīvotāja:

— Kas tur ko brīnīties, ka pārtikas cenas aug, jo ejam taču uz Eiropu. Labāk būtu, ja arī algas attiecīgi palielinātos. Tad tas viss būtu samērojams. Laukos vēl var iztikt, jo daļu pārtikas cilvēki paši izaudzē. Visvairāk jūtams, ka dārgāki palikuši piena produkti. Atliek vienīgi cerēt, ka Eiropas Savienībā viss stabilizēsies un cenas nepalieldināsies.

Andrejs Lacko, Riebiņu pagasta iedzīvotājs:

— Kas tur ko brīnīties, ka pārtikas cenas aug, jo ejam taču uz Eiropu. Labāk būtu, ja arī algas attiecīgi palielinātos. Tad tas viss būtu samērojams. Laukos vēl var iztikt, jo daļu pārtikas cilvēki paši izaudzē. Visvairāk jūtams, ka dārgāki palikuši piena produkti. Atliek vienīgi cerēt, ka Eiropas Savienībā viss stabilizēsies un cenas nepalieldināsies.

Aleksandrs, Preiļu iedzīvotājs:

— Es pagaidām īpaši nejūtu, ka cenas būtu kļuvušas lielākas. Mani tas arī neuztrauc, jo parasti iepērkos lielveikalos, tur laikam tirdzniecības apjomi ir tādi, kas ļauj preces pārdot mazliet lētāk. Mazajos veikalos – cita lieta, lai nopelnītu, jāpārdod dārgāk. Esmu pārliecināts, ka arī turpmāk cenas augs. Ja produkts ir kvalitatīvs, tam jābūt dārgam.

L.Kirillova
M.Rukosujeva foto

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBA

- tie ir produkti tiem, kas rūpējas par savu veselību!
- tie ir piena produkti, maize un konditoreja!
- tas ir garšīgi!

Īsi pirms svētkiem Preiļu tirgū darbu sācis SIA "DK "Daugava" kiosks kurā Jūs variet iegādāties mūsu produkciju: piena, maizes un konditorejas izstrādājumus.

Gaidīsim Jūs katru dienu: 8:00 - 15:00; Svētdiena: brīvdiena

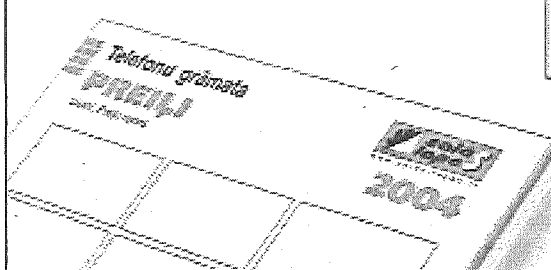
Sagatavošanā jaunā telefonu grāmata

«Zaļās lapas» Preiļi 2004

Jūs konsultēs:

Indris Saulītis ☎ 6404543
Edgars Pijāns ☎ 9246219
Jurgis Lapiņš ☎ 6237731

Nenokavējiet!

Labas ierādums!

Informācijas grupa
«Latvijas Tālrunis»
Blaumana 38/40,
LV 1011 Rīga
Tāl. 7770733

SIA «Ekoreverss»
no juridiskām personām **Līvānos, Zaļajā ielā 23** (stikla rūpnīcas teritorijā)
IEPĒRK
šķīrotu iepakojumu pārstrādei:
✓ stiklu,
✓ stikla lauskas,
✓ kartonu,
✓ plastmasas pudeles,
✓ plēvi,
✓ kastes.
Tāl. 9568982 (noliktava),
9452108 (iepirkuma daļa),
tāl./fakss uzzinām 7293005.

Rīgas mācību centrs
organizē kursus «GRĀMATVEDĪBA».
Programma no «0» līdz bilancei.
Apmācības laiks 6 mēneši,
maksa par mēnesi Ls 15.
Nodarbības sākums 26. janvārī, plkst. 16.00
Preiļos, arodividusskolā (Sporta 1).
Tāl. 5381293 (dienā), 9107155.
31. janvārī plkst. 10.00 Līvānos, Līvānu
1. vidusskolā. Tāl. 5307204, 9107155.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 42807, 9161121.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidijas.
Tāl. 9439739, 6468887.

PĒRK lauksaimniecības zemi 10-100 ha, mežus.
Tāl. 7815204, fakss 7815206.

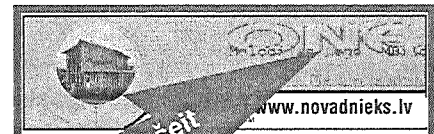
PĒRK cirsma un mežus īpašumā.
Tāl. 9148290.

PĒRK baļķus, sīkbaļķus, papīrmalku.
Samaksa tūlītēja. Augstas cenas.
Tāl. 9148290, 9422545.

PĒRK finierklucus, zāģbaļķus, sīkbaļķus, papīrmalku, mežus īpašumā, cirsma.
Tūlītēja samaksa.
Tāl. 6220734, 6117717.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle
piedāvā pensionāriem:
✓ aizdevumus bez ķīlas, ✓ lizingu bez pirmās iemaksas.
Pērk sertifikātus.
Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās,
iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā. Tāl. 5324164, 9142145.

Pērk jaunlopus, liellopus dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja.
Tāl. 55645, 6563019, 9459623.

Noklikšķini šeit

Jauns piedāvājums!
Palutini sevi un savu telefonu.

Piedāvājam
pieprasītāko!

Pārdod

Iopbarības miltus ar piegādi, medu. Tāl. 5339501;
sekciju, grāmatu plauktu, galdu, krēslus, skapi, gultu, šujmašīnu, putekļu sūcēju, ledusskapi. Tāl. 5323968;
VW Golf (1.3, 1988.g., sarkanā kr., 3 durvju ton. logi, lūka, TA, 950 EUR). Tāl. 5916695;
VW Vento Turbo Diesel, 1993.g., ķiršu, st. past., centr. atsl., no Vācijas, 3190 EUR. Tāl. 5322867 vakaros;
Honda Accord, 1992./91.g., universāls, pteka, ekstras, 2490 EUR. Tāl. 6142315;
Mazda 626 Diesel (1993.g., ķiršu, hečbeks, daudz ekstras, 3390 EUR). Tāl. 9482783;
VW Passat Diesel (1991.g., zils, universāls, st. past., 2390 EUR). Tāl. 5322562 dienā;
Audi 100 Avant (1989.g., 2.3 i, zaļa, kondicionieris u.c. ekstras, 1999 EUR). Tāl. 6592786;
Mercedes-Benz E200i, 1990.g., melnā krāsā, daudz ekstras, 3100 EUR. Tāl. 9655600;
lielu māju asfaltēta ceļa malā, piemērojama dažādiem mērķiem, ērta satiksme. Tāl. 5981405;
labi aprīkotu cietkausējuma ripzāģi 4 kw 3-4-5000 apgr., zāģa augst. 0-10 cm, cena Ls 100. Tāl. 5342162;
binokli Berkut 10 x 50, komplektā dzeltenī, miglas stikli, UAZ 469 motoru. Tāl. 5373525 pēc 17.

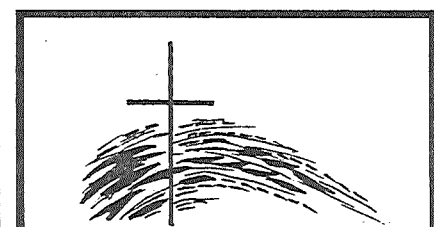
Pērk

KAMAZ 5511 (pašizgāzējs). Tāl. 9579299, 9546280;
lauku māju ar zemi netālu no Preiļiem. Tāl. 9196983;
fermas mēslu transportiera ķēdi, gaļas šķirnes bullīti (līdz 1 mēn. vecu). Tāl. 5378327, 9554252.

Maina

2 istabu privatizētu dzīvokli (siera rūpn. raj.) pret 1,5 istabas dzīvokli centrā. Tāl. 5324330.

SAUNAS PAGASTA PADOME izsludina cenu aptauju par malkas piegādi 450 m³.
Pieteikties pagasta padomē.

Mūsu mīļie nemirst,
Vien apsedzas ar puteni
Un kļūst par tēvu zemi.
Izsakām līdzjūtību Fjodoram
Maruševiskim un viņa ģimenei,
MĀMUĻU mūžībā aizvadot.
Salas pamatskolas kolektīvs